

FOCUS 2008-3

De toeslag voor
gehandicapten in het
kinderbijslagstelsel voor
werknemers -
kenmerken en evoluties

**Rijksdienst voor
Kinderbijslag
voor Werknemers**

Trierstraat 70
1000 Brussel
Tel.: 02-237 26 48
Fax: 02-237 24 35
E-mail: research@rkw-onafts.fgov.be
Website: www.rkw.be

Inhoudstafel

Inleiding	2
Een kleine geschiedenis van de kinderbijslag.....	3
De evolutie van het aantal gehandicapte kinderen in het kinderbijslagstelsel voor werknemers	4
Het aantal gehandicapten jonger dan 25 jaar	4
Het aantal gehandicapten van 25 jaar en ouder.....	9
De gehandicapten in het systeem van zelfredzaamheid - 1991 tot 2007	11
De gehandicapten in het nieuw systeem van 2003: evaluatie van de ernst van de gevolgen van de aandoening	13
De kenmerken van de hervorming van 2003	13
De invoering van een medisch-sociale schaal.....	14
Overgangsmaatregelen: de systemen van 1991 en 2003 blijven tegelijk bestaan	15
Evolutie van het aantal gehandicapten sinds de invoering van het nieuwe evaluatiesysteem in 2003	17
Het aantal gehandicapten in het nieuwe evaluatiesysteem	17
De evolutie van het totaal aantal gehandicapten	18
De verdeling van het aantal gehandicapten per puntentotaal.....	20
De kenmerken van de rechtgevendenden met een toeslag voor gehandicapten	22
De leeftijdsverdeling van de gehandicapten	22
Het aantal gehandicapten per categorie van rechthebbende	23
Het aantal gehandicapten per kinderbijslagfonds in het stelsel voor werknemers	24
Het aantal gehandicapte kinderen in de andere stelsels	26
De evolutie van de uitgaven sinds de hervorming van 2003	28
Besluit	29

De toeslag voor gehandicapten in het kinderbijslagstelsel voor werknemers - kenmerken en evoluties

Inleiding

Kinderen die getroffen zijn door een aandoening hebben bovenop de gewone kinderbijslag recht op een bijkomende bijslag voor gehandicapten. Deze aandoening of handicap moet wel erkend zijn door de Directie-generaal 'Personen met een handicap' van de FOD Sociale Zekerheid. In 2003 werd het evaluatiesysteem voor het bepalen van de ernst van de aandoening grondig hervormd. De toegangsdrempel voor het verkrijgen van een uitkering werd sterk verlaagd en het aantal verschillende uitkeringscategorieën werd ook sterk uitgebreid.

Maar dit was niet de eerste hervorming van de gehandicaptenbijslag. Deze studie wil daarom de recente hervormingen toelichten en plaatsen in de geschiedenis van de gehandicaptenbijslag. De basisbijslag wordt aan de gehandicapten reeds toegekend sinds het ontstaan van de Kinderbijslagwet in 1930. De bijkomende bijslag voor gehandicapten bestaat sinds 1964.

In een eerste deel wordt de globale evolutie geschetst van de bijkomende bijslag voor gehandicapten sinds het ontstaan in 1964. Daarna wordt ingegaan op de hervormingen van deze bijslag in 1987 en in 2003. In een laatste deel wordt een beschrijving gegeven van de populatie van gehandicapten op een aantal kenmerken zoals de leeftijd van het gehandicapt kind, de sociale categorie van de rechthebbende, de verdeling per kinderbijslagfonds en de verdeling per stelsel. Ook wordt de evolutie van de uitgaven aan de bijkomende bijslag voor gehandicapten onderzocht sinds de hervorming in 2003.

Een kleine geschiedenis van de kinderbijslag

De invoering in 1964 van een bijslag voor gehandicapte kinderen in de kinderbijslag moet geplaatst worden in de algemene evolutie van de regeling waarbij de basiskinderbijslag geleidelijk werd uitgebreid met voorzieningen voor nieuwe sociale categorieën.

De allereerste kinderbijslag werd in België reeds in 1915 betaald in een aantal steenkolenmijnen. De ambtenaren van de Staat en van verschillende lokale besturen ontvingen vanaf 1919 ook kinderbijslag. Vanaf 1922 ontstonden de eerste kinderbijslagfondsen, in de textiel- en in de bouwsector. In 1925 waren er al 12 fondsen waarbij 773 bedrijven waren aangesloten met samen meer dan 130.000 werknemers.

Een algemene wettelijke regeling van de kinderbijslag kwam er met de wet van 4 augustus 1930¹. Krachtens deze wet werd aan elk kind een bijslag toegekend tot de leeftijd van 14 jaar, gaande van 15 tot 100 frank per maand volgens de rang in het gezin (progressieve schaal tot de vijfde rang), zonder enige toeslag, maar met mogelijke verlenging tot 18 jaar voor studenten.

De eerste 'sociale bijslag' was de wezenbijslag. Sinds de wet van 4 augustus 1930 bestond er een kinderbijslag voor kinderen van werknemers die waren overleden als gevolg van een arbeidsongeval of beroepsziekte, maar dit recht werd pas in 1946 uitgebreid tot alle wezen. Pas vanaf 1945 voorzag het barema overigens in een specifiek bedrag (het dubbele van de gewone bijslag).

Na de Tweede Wereldoorlog werd ook de invalidenbijslag ingevoerd. Vóór de oorlog werd reeds kinderbijslag betaald voor kinderen van werknemers die arbeidsongeschikt waren geworden door ziekte of een ongeval op het werk. Vanaf 1944 wordt het recht toegekend ongeacht de oorzaak van de ziekte of het ongeval. En vanaf 1947 werd een specifieke gezinsbijslag gecreëerd voor kinderen van werknemers die voor minstens 66 % invalide zijn (500 BEF voor elk kind).

In 1968 werden ook de kinderen van werklozen in de algemene regeling voor werknemers opgenomen². Een hoger bedrag voor de langdurig werklozen (en voor de gepensioneerden) werd ingevoerd in 1984.

¹ voor alle werknemers met een arbeidsovereenkomst, een bediendencontract of een dienstenverhuuringscontract in de industrie, de handel en de overheidsdiensten.

De evolutie van het aantal gehandicapte kinderen in het kinderbijslagstelsel voor werknemers

Het aantal gehandicapten jonger dan 25 jaar

Reeds van in het begin van de algemene regeling op de kinderbijslag in 1930 was voorzien dat kinderen die "wegens lichamelijk of geestesgebrek niet in staat zijn een ambacht uit te oefenen" zonder leeftijdsbeperking kinderbijslag konden genieten.

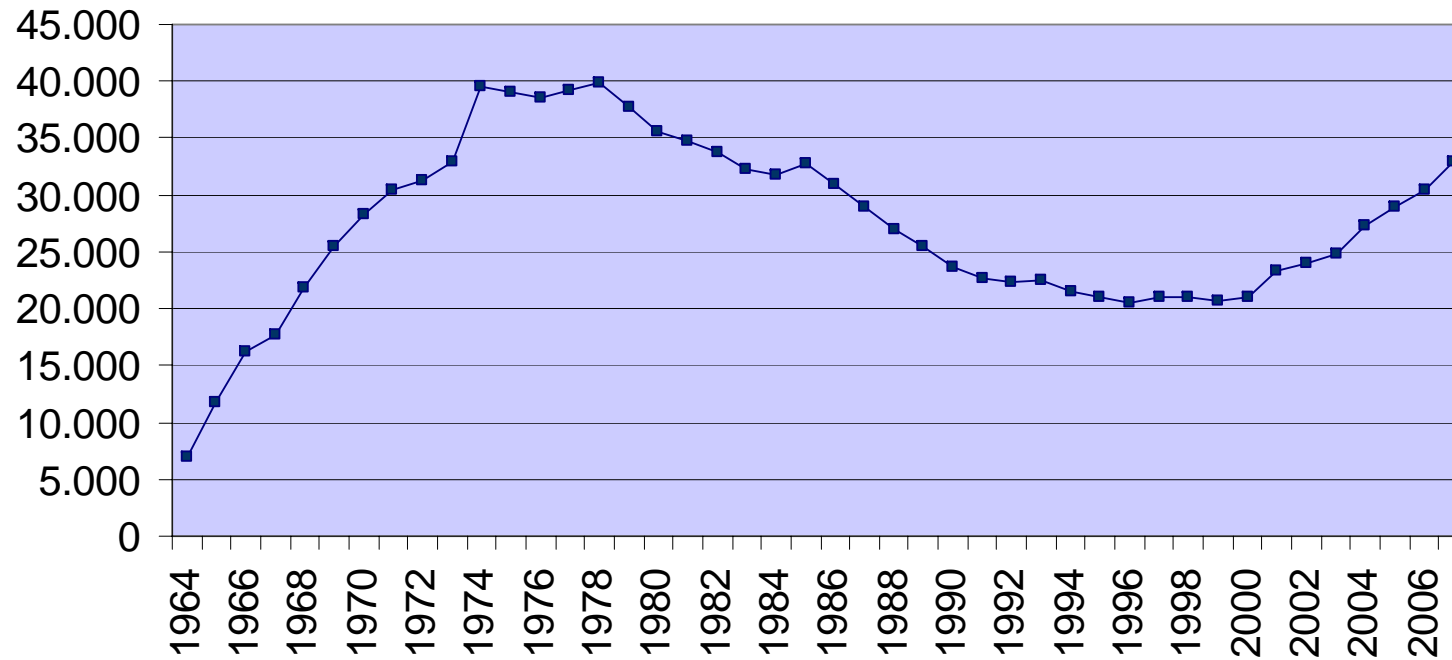
Een speciale bijslag voor gehandicapte kinderen werd pas ingevoerd in 1964. Deze werd gelijkgesteld aan het bedrag van de forfaitaire wezenbijslag die toen bijna 60 % hoger was dan het bedrag voor het eerste kind.

In 1967 veranderde de speciale bijslag voor gehandicapte kinderen in een bijkomende bijslag die bovenop de basisbijslag (gewone, invaliden of wezenbijslag) werd uitgekeerd. Het bedrag van de wezenbijslag werd in de periode 1964-1967 verhoogd met meer dan 27 % terwijl de gewone bijslag slechts met 14 % toenam. Het nieuwe bedrag van de bijkomende bijslag voor gehandicapten dat in 1967 werd ingevoerd kwam ongeveer overeen met het verschil tussen de wezenbijslag en het bedrag van de gewone basisbijslag voor het eerste kind.

Grafiek 1 geeft de evolutie weer van het aantal gehandicapte kinderen van minder dan 25 jaar in de periode 1964-2007. Hieruit blijkt dat het aantal gehandicapte kinderen sinds de invoering van de speciale bijslag in 1964 een spectaculaire toename kende. In een periode van tien jaar steeg dit aantal van 7.026 gehandicapten in 1964 tot 39.464 gehandicapten in 1974 (cijfers december), of meer dan een vervijfvoudiging.

² wel nog ten laste van de RVA tot 1972 en daarna ten laste van het werknemersstelsel.

Grafiek 1: Aantal gehandicapte kinderen jonger dan 25 jaar -
1964 tot 2007

In de periode 1974 tot 1978 is het aantal gehandicapte kinderen jonger dan 25 jaar gestabiliseerd. Het daalde eerst in 1975-1976 om daarna weer te stijgen tot een hoogtepunt in 1978 van 39.893 gehandicapte kinderen jonger dan 25 jaar. Sinds 1978 is het aantal gehandicapten in het kinderbijslagstelsel voor werknemers niet meer zo hoog.³ In de jaren tachtig en negentig daalde het aantal gehandicapten voortdurend tot een dieptepunt in het jaar 1999 met 20.677 gehandicapten, bijna de helft minder als op het toppunt in 1978. Vanaf het jaar 2000 is het aantal weer beginnen te stijgen, tot 32.989 in 2007.

Het aandeel gehandicapte kinderen ten opzichte van het totaal aantal rechtgevende kinderen jonger dan 25 jaar heeft dezelfde evolutie gekend (zie grafiek 2). In december 1964 bedroeg het aandeel gehandicapte kinderen slechts 0,42 %. In december 1978 werd een toppunt bereikt met 2,19 % gehandicapte kinderen. Daarna kende het percentage gehandicapte kinderen een sterke daling tot een dieptepunt met 1,14 % in 1999. Daarna is het aandeel gehandicapte kinderen weer beginnen stijgen vanaf het jaar 2000 tot 1,75 % in 2007.

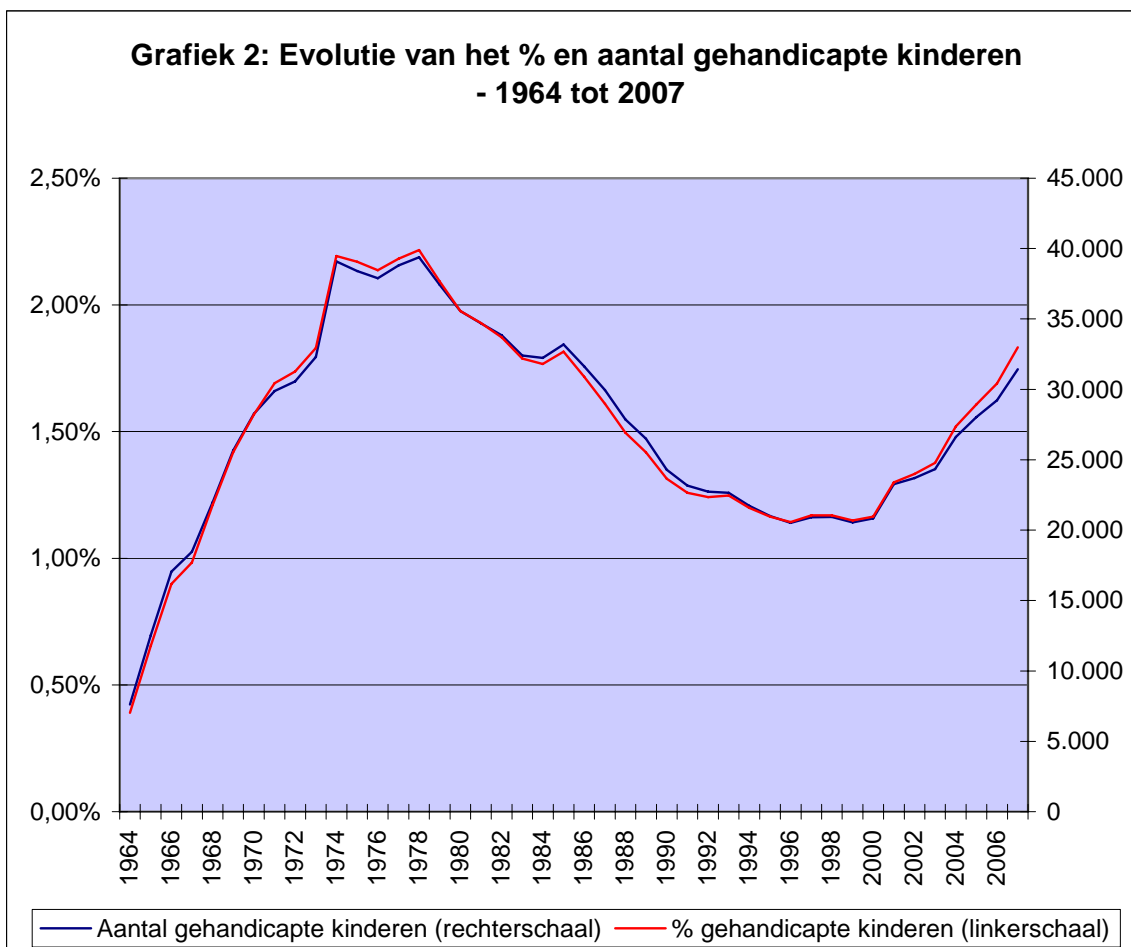
Op grafiek 2 is duidelijk te zien dat de evolutie van het percentage van het aandeel van de gehandicapte kinderen en de evolutie van het aantal gehandicapte kinderen dezelfde trend volgt (zie respectievelijk de linker- en de rechterschaal op de grafiek).

Hoe kan deze evolutie dan verklaard worden? De sterke groei van het aantal gehandicapte kinderen in de periode 1964-1978 kan het gevolg zijn van de invoering van de speciale hogere bijslag voor gehandicapten in 1964. Voorheen was er geen hogere bijslag in de kinderbijslag en was er dus blijkbaar niet altijd een reden om het kind als gehandicapt te laten registreren in de sector van de kinderbijslag, tenzij voor de gehandicapte rechtgevend van 25 jaar en ouder.⁴

De daling van het aantal gehandicapte kinderen vanaf 1979 tot 1999 kan niet alleen verklaard worden door een daling van het totaal aantal rechtgevende kinderen. Uit grafiek 2 blijkt immers dat het aandeel gehandicapte kinderen ten opzichte van het totaal aantal kinderen in deze periode gedaald is van 2,19 % in 1978 tot 1,14 % in 1999.

³ Althans tot in 2007, de evolutie sinds 2000 toont echter weer een sterke stijging.

⁴ Voor gehandicapte rechtgevend van 25 jaar en ouder was er wel een evidente reden omdat zij zonder leeftijdsbeperking nog een recht konden uitoefenen. In 1987 werd deze uitzondering op de leeftijdsgrens afgeschaft voor de kinderen geboren vanaf 1 juli 1966. Het aantal gehandicapte rechtgevend van 25 jaar en ouder wordt later besproken.

De daling vanaf het eind van de jaren zeventig kan door verschillende factoren verklaard worden.

Een eerste verklaring kan zijn dat vanaf 1975 het medisch onderzoek voor erkenning als gehandicapte verplicht moest uitgevoerd worden door een arts erkend door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering. Daarvoor volstond een medisch getuigschrift van de huisarts dat door de vrederechter moest erkend worden. Tot de jaren 1986-1987 werden de meeste onderzoeken uitgevoerd door het RIZIV, daarna werd deze taak overgenomen door de Directie-generaal 'Personen met een handicap' van de FOD Sociale Zekerheid.⁵

⁵ De hervorming leidde tot de oprichting van tien medische centra over het hele land.

Een tweede verklaring is dat in 1987 de gehandicaptenbijslag hervormd werd. De bijkomende bijslag voor gehandicapten werd beperkt tot de leeftijd van kinderen jonger dan 21 jaar. Zij die al recht hadden in de leeftijdsgroep van 21 jaar en ouder, de gehandicapten geboren vóór 1 juli 1966, bleven hun rechten wel behouden zonder leeftijdsbeperking. Dit betekent dat vanaf juli 1987 in de leeftijdsgroep 21-24 jaar het aantal gehandicapten stelselmatig verminderde en dat vanaf juli 1991 deze leeftijdsgroep geen gehandicapten meer telde met een bijkomende toeslag.

Tot 1991 was de bijkomende bijslag voor gehandicapten één bedrag dat toegekend werd aan alle gehandicapten die minstens als 66 % gehandicapt erkend werden. Vanaf april 1991 werden drie bedragen toegekend naargelang de graad van zelfredzaamheid, maar aan de drempel van 66 % om recht te krijgen op een bijkomende bijslag werd niet geraakt.⁶ De hervorming van 1991 heeft dan ook geen invloed uitgeoefend op de evolutie van het aantal gehandicapten. De jaren negentig werden nog altijd gekenmerkt door een daling van het aantal gehandicapten, weliswaar minder sterk dan in de jaren tachtig.

In 2003 werd de bijkomende bijslag voor gehandicapten weer gewijzigd met ditmaal wel belangrijke gevolgen voor de evolutie van het aantal gehandicapten, ook voor de toekomst. Vanaf mei 2003 werd een nieuw evaluatiesysteem ingevoerd voor kinderen geboren na 1 januari 1996.

Het oude evaluatiesysteem volgens graden zelfredzaamheid werd wel nog gehandhaafd uit budgettaire overwegingen voor de kinderen geboren ten laatste op 1 januari 1996. Er werden ook overgangmaatregelen voorzien voor de kinderen die reeds gehandicapt waren vóór mei 2003.

In het nieuwe systeem wordt de aandoening van het kind geëvalueerd op basis van drie pijlers. In de eerste pijler van het evaluatiesysteem wordt de lichamelijke of geestelijke handicap van het kind gemeten. In de tweede pijler worden de gevolgen van de handicap op de deelname van het kind aan het dagelijkse leven onderzocht (onder andere mobiliteit, leervermogen, lichaamsverzorging). In de derde pijler worden de gevolgen van de handicap voor het gezin geanalyseerd (onder andere op het vlak van de medische behandeling, de noodzakelijke verplaatsingen, de aanpassing van de leefomgeving, ...).

De radicale vernieuwing was dat het alles-of-niets principe van het oude evaluatiesysteem werd verlaten. In het oude systeem moest het kind 66 % gehandicapt zijn om recht te krijgen op een

⁶ De ernst van de handicap wordt in het evaluatiesysteem van 1991 uitgedrukt in graden zelfredzaamheid. De hervormingen van 1991 en 2003 zullen hierna meer detail besproken worden.

toeslag. In het nieuwe systeem werd de drempel verlaagd en is er een grotere spreiding in de uitgekeerde bedragen. Naargelang het aantal punten in totaal op de drie pijlers samen krijgt het gehandicapt kind recht op één van zes bedragen in plaats van drie bedragen in het oude systeem (tussen 375,22 € en 439,07 €).

In mei 2006 volgde weer een nieuwe aanpassing van het barema. De bedragen werden verhoogd voor gehandicapten die minstens 4 punten hebben op de eerste pijler om te vermijden dat kinderen met een handicap van 66 % of meer in het nieuwe evaluatiesysteem minder zouden krijgen dan in het oude systeem. Er zijn vanaf dan ook zeven verschillende bedragen (tussen 73,14 € en 487,06 €)⁷.

In 2007 werd dit nieuwe evaluatiesysteem voor gehandicapte kinderen uitgebreid tot de kinderen geboren vanaf 1 januari 1993.

De lagere toegangsdrempel had onmiddellijk effect op het aantal gehandicapte kinderen. Vóór de invoering in mei 2003 waren er 23.985 gehandicapte kinderen (december 2002). In december 2007 was dit aantal opgelopen tot 32.989 kinderen, een stijging met 38 %. Deze stijging is nog niet op haar einde want de kinderen geboren vóór 1993 hebben nog geen recht op een evaluatie binnen het nieuwe systeem. Indien het nieuwe evaluatiesysteem niet vroeger uitgebreid wordt tot de kinderen geboren voor 1993, zal het aantal gehandicapten zeker nog stijgen tot 2014, het jaar waarin de kinderen geboren in 1993 21 jaar worden.

Verwacht kan worden dat als alle kinderen een recht zullen kunnen uitoefenen in het nieuwe systeem dan, in het stelsel voor werknemers, het peil van 40.000 gehandicapten zal bereikt of zelfs overschreden worden, het hoogste peil dat op het einde van de jaren zeventig bereikt werd.

Het aantal gehandicapten van 25 jaar en ouder

Zoals hierboven vermeld kregen gehandicapte kinderen van bij het begin van de algemene regeling op kinderbijslag in 1930 recht op kinderbijslag zonder leeftijdsbeperking. In 1987 werd het geheel van uitkeringen voor gehandicapten hervormd. Vanaf 1987 hadden gehandicapten vanaf de leeftijd van 21 jaar een recht op een integratie-uitkering door de Dienst Uitkeringen voor Gehandicapten

⁷ Barema 1 september 2008. Zie de bijlage voor de evolutie van de barema's sinds mei 2003.

van de FOD Sociale Zekerheid. Het recht op een bijkomende kinderbijslag werd dan ook beperkt tot de leeftijd van 21 jaar. Het gehandicapt kind kan wel tot de leeftijd van 25 jaar nog een recht op de gewone kinderbijslag uitoefenen als het voldoet aan de gewone voorwaarden voor schoolgaande of werkzoekende kinderen.

Bij de hervorming in 1987 werd wel voorzien dat de kinderen die toen al 21 jaar waren en een recht op kinderbijslag voor gehandicapten hadden dit recht behouden zonder leeftijdsbeperking. Het gaat om gehandicapten geboren voor 1 juli 1966 die nog steeds kinderbijslag krijgen. Ze krijgen geen bijkomende kinderbijslag meer maar hebben wel nog recht op de gewone bijslag.⁸

Als gevolg van deze maatregelen steeg het aantal gehandicapte kinderen van 25 jaar en ouder van 5.705 in 1964 tot 23.301 in 1991 (zie grafiek 3). Sinds 1991 daalde het aantal voortdurend, eind 2007 waren er nog 17.262.⁹

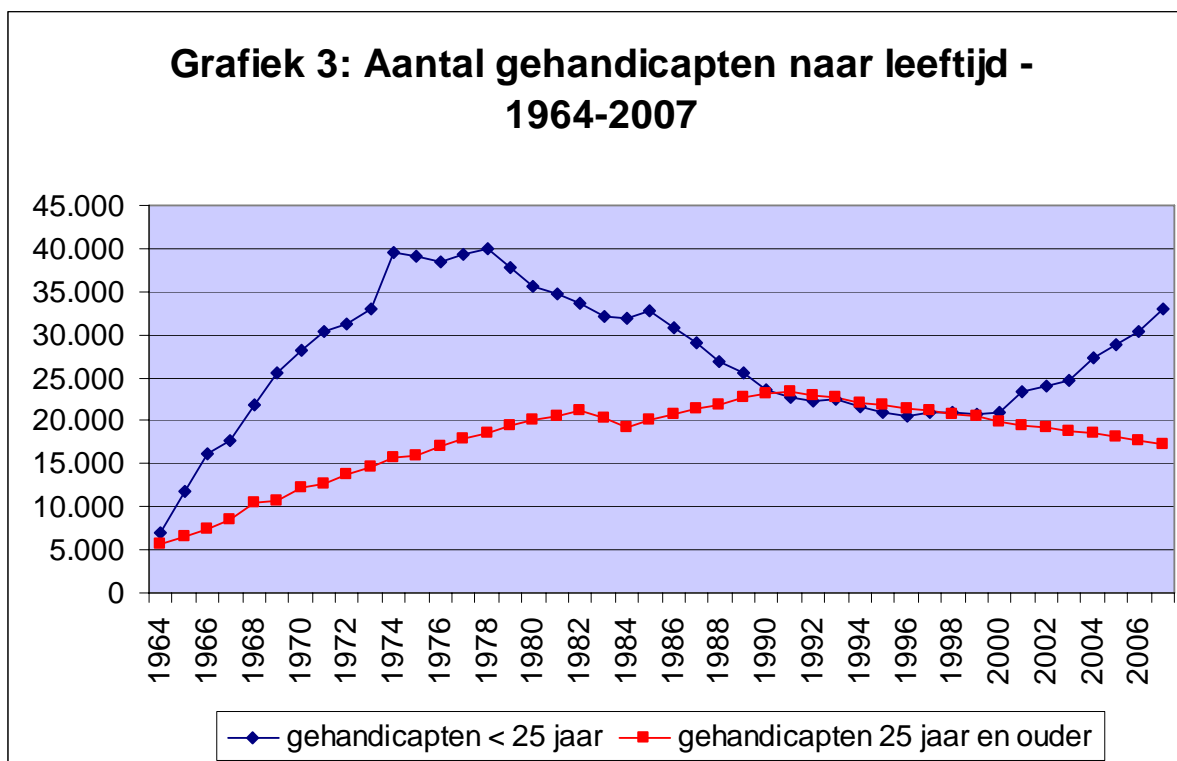
De vraag kan gesteld worden waarom de kinderbijslagsector nog de last op zich moet nemen van kinderbijslag aan rechtgevendenden die nu meer dan veertig jaar oud zijn. De uitkeringen voor deze gehandicapten horen logisch gezien meer onder de Directie-generaal Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid die bevoegd is voor uitkeringen aan volwassen gehandicapten.

De kinderbijslag voor gehandicapten ouder dan 25 jaar wordt trouwens afgetrokken van de inkomensvervangende uitkering die deze gehandicapten krijgen van de Directie-generaal 'Personen met een handicap'.

De jaaruitgaven voor gehandicapten ouder dan 25 jaar vertegenwoordigen toch nog een belangrijk bedrag: ze kunnen geraamd worden op 26,3 miljoen EUR in 2007 voor het stelsel voor werknemers.

⁸ Tot oktober 2006 hadden ze nog recht op een forfaitair bedrag indien de rechthebbende wees was of invalide die de hogere schaal geniet. Dit forfaitair niet-geïndexeerd bedrag werd bij de hervorming in 1987 gelijkgesteld aan de hogere bijslag voor invaliden. In oktober 2006 bereikte de gewone kinderbijslag het niveau van dit forfaitair bedrag en krijgen ook de gehandicapte wezen en gehandicapte kinderen van invaliden ouder dan 25 jaar de gewone bijslag.

⁹ De beperking van de gehandicaptenbijslag tot 21 jaar had slechts vanaf 1991 invloed op de evolutie van het totaal aantal gehandicapten omdat in de periode 1987-1991 de leeftijdsgroep 21-24 jaar nog rechtgevendenden op gehandicaptenbijslag telde.

De gehandicapten in het systeem van zelfredzaamheid - 1991 tot 2007

In 1991 werd voor het eerst een diversifiëring doorgevoerd in de bedragen van de bijkomende bijslag voor gehandicapten. Een nieuw evaluatiesysteem werd ingevoerd met negen graden zelfredzaamheid. De 66 % - drempel werd wel behouden. Binnen de groep gehandicapten met een handicap van meer dan 66 % werd een onderscheid gemaakt in de uitkeringen naargelang de ernst van de handicap.

Het evaluatiesysteem dat ingevoerd werd in 1964 en dat gebaseerd was op de BOBI (het Belgisch Officieel Barema der Invaliditeiten), in feite een evaluatiesysteem voor handicaps van volwassenen, werd in 1991 enkel aangevuld met een lijst van pediatrische pathologieën en een zelfredzaamheidsschaal ingedeeld in drie klassen.

In plaats van één bedrag vroeger kunnen er vanaf april 1991 drie bedragen uitgekeerd worden naargelang de graad van zelfredzaamheid (375,22 € 410,73 € en 439,07 € aan het barema van

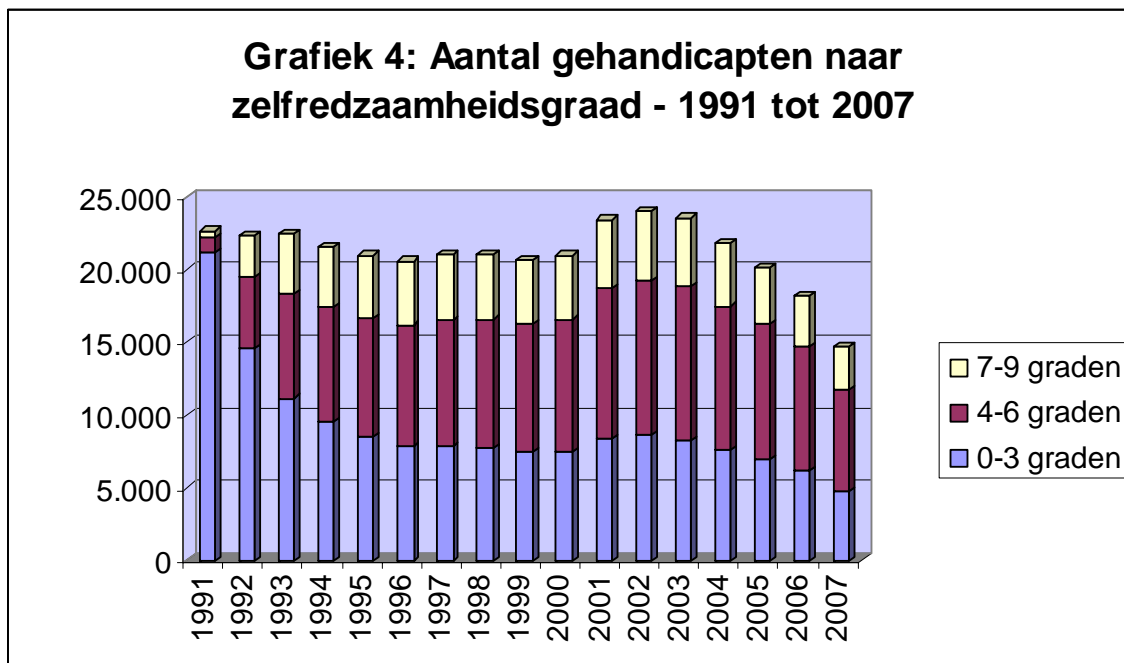
september 2008). Het laagste bedrag is gelijk aan het bedrag dat voorheen aan alle gehandicapten werd uitgekeerd.

Als gevolg van de invoering van een nieuw evaluatiesysteem in 2003 is het aantal gehandicapten die een toeslag krijgen in het systeem van 1991 sterk gedaald (zie grafiek 4), van 23.985 in 2002 tot 14.663 in 2007. Uiteindelijk zullen er geen gehandicapten in het evaluatiesysteem van 1991 overblijven, maar dit kan in theorie nog duren tot het jaar 2024(=2003+21) gezien de overgangsmaatregelen. Het evaluatiesysteem van 2003 zal onder het volgende punt besproken worden.

Uit grafiek 4 kan ook afgeleid worden dat het een vijftal jaar geduurd heeft voor het evaluatiesysteem van 1991 op kruissnelheid was. Pas in 1995 werd aan 20 % van het aantal gehandicapten het hoogste bedrag uitgekeerd. Het duurt immers een tijd voor alle dossiers gehandicapten heronderzocht kunnen worden.

Net voor de invoering van het nieuwe evaluatiesysteem in 2003¹⁰ kreeg 36 % van de gehandicapte kinderen het laagste bedrag in het evaluatiesysteem van 1991. In 2007 is dit percentage teruggezakt tot minder dan 33 %. Als gevolg van de overgangsmaatregelen kunnen bij een nieuw onderzoek de kinderen die reeds recht hadden in het oude systeem gedurende drie jaar dit recht behouden indien het voordeliger is. De kans is dan ook groter dat de gehandicapten met de laagste zelfredzaamheid er meer voordeel bij hebben over te stappen naar het nieuwe systeem. Het is bijgevolg logisch dat deze categorie het sterkst gedaald is.

¹⁰ Eerst enkel geldig voor kinderen geboren na 1 januari 1996, in 2007 uitgebreid tot de kinderen geboren vanaf 1993.

De gehandicapten in het nieuw systeem van 2003: evaluatie van de ernst van de gevolgen van de aandoening

De kenmerken van de hervorming van 2003

In vergelijking met de hervorming van 1991 is die van 2003 veel fundamenteler. Het nadeel van het oude systeem was immers dat bepaalde kinderen met een eerder gematigde handicap geen recht hadden op een toeslag ondanks de ernstige gevolgen voor het gezin. Een tweede gebrek van de 66 % - norm was dat soms door een goede behandeling de handicap onder de drempel terechtkwam met als pervers effect dat het kind geen recht meer had op de bijkomende bijslag voor gehandicapte kinderen of zelfs de basiskinderbijslag verloor.

De hervorming van 2003 is het resultaat van een voorafgaand onderzoek van de dienst Uitkeringen aan Gehandicapten van de FOD Sociale Zekerheid in overleg met de verschillende betrokken

partijen zoals de Nationale Hoge Raad voor Personen met een handicap en de medische en academische wereld.

De invoering van een medisch-sociale schaal

Kern van de hervorming is de invoering van een nieuwe medisch-sociale schaal waarin de aandoeningen van het kind onafhankelijk volgens drie pijlers onderzocht worden. In de eerste pijler wordt zoals vroeger de ongeschiktheid van het kind geëvalueerd. In de tweede pijler onderzoeken men de handelings- en participatiemogelijkheden van het kind. In de derde, meest vernieuwende pijler, worden de beperkingen en de inspanningen van het gezin geanalyseerd.

De eerste pijler wordt gemeten aan de hand van de Lijst van pediatrische aandoeningen en de Officiële Belgische Schaal ter bepaling van de graad van invaliditeit. Deze eerste pijler is in feite de voortzetting van het oude evaluatiesysteem van de ongeschiktheid. Het behoud van de eerste pijler had een aantal voordelen. Het maakte de overgang tussen het oude en het nieuwe systeem eenvoudiger door het voortbestaan van een gemeenschappelijk criterium. De bestaande rechten op een (bijkomende) bijslag konden hierdoor gehandhaafd worden. Het schrappen van de eerste pijler (de ongeschiktheid) zou het onderzoek volgens de tweede pijler ook veel complexer gemaakt hebben. Wel werd de lijst van pediatrische aandoeningen en hun overeenstemmende criteria en toe te passen ongeschiktheidsgraden aangepast, maar met behoud van een referentie naar het Belgisch Officieel Barema der Invaliditeiten (de BOBI).

In de tweede pijler worden de handelings- en de participatiemogelijkheden van het kind geëvalueerd volgens criteria die in vier categorieën kunnen ingedeeld worden, met name:

- het leren, de opleiding en de sociale integratie;
- de communicatie;
- de mobiliteit en verplaatsing;
- de zelfverzorging.

In de derde pijler worden ook de inspanningen van de familiale omgeving in aanmerking genomen op het vlak van:

- de opvolging van de behandeling thuis,
- de verplaatsing voor medisch toezicht en behandeling,
- de aanpassing van het leefmilieu en de leefwijze.

In het koninklijk besluit die de nieuwe medische schaal invoert, is bepaald dat bij de evaluatie van de inspanningen die het gezin moet leveren in het kader van de 'gezinspijler' rekening moet gehouden worden met de inspanningen die redelijkerwijze voor dit kind zouden kunnen geleverd worden door ouders die zich in een goede gezondheid bevinden en in een gemiddelde sociale situatie.¹¹

De gevolgen van de aandoening van het kind worden uitgedrukt in een aantal punten met een totaal van maximaal 36 punten, als volgt verdeeld over de drie pijlers:

- ten hoogste 6 punten in de eerste pijler,
- ten hoogste 12 punten in de tweede pijler,
- ten hoogste 18 punten in de derde pijler.

Hieruit blijkt dat de eerste pijler nog maar zes punten vertegenwoordigt op een totaal van 36 punten.

Overgangsmaatregelen: de systemen van 1991 en 2003 blijven tegelijk bestaan

Wegens budgettaire en administratieve redenen werd beslist om de nieuwe medisch-sociale schaal enkel toe te passen voor kinderen geboren na 1 januari 1996. Bij de invoering van de maatregel, die van kracht werd op 1 mei 2003, ging het dus om kinderen jonger dan acht jaar. Later zou beslist worden om vanaf 1 januari 2007 het nieuwe systeem uit te breiden tot de kinderen geboren vanaf 1 januari 1993.

Het gelijktijdig blijven bestaan van twee evaluatiesystemen heeft een ingewikkelde toestand gecreëerd, niet alleen op administratief vlak maar ook op het vlak van het medisch onderzoek.

Bij de kinderen geboren na 1 januari 1996 kunnen zich in hoofdzaak twee situaties voordoen, naargelang het kind al dan niet reeds recht had op een bijkomende bijslag voor gehandicapten in het oude evaluatiesysteem vóór 1 mei 2003.

¹¹ Koninklijk besluit van 28 maart 2003 tot uitvoering van de artikelen 47, 56septies en 63 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en van artikel 88 van de programmawet (I) van 24 december 2002

Als het kind nooit recht had in het oude evaluatiesysteem, is vanaf 1 mei 2003 het nieuwe evaluatiesysteem van toepassing. Indien bij het medisch onderzoek blijkt dat de handicap van het kind begonnen was vóór 1 mei 2003, dan is voor de periode daarvoor het oude evaluatiesysteem nog van toepassing.

Indien het kind wel reeds recht had in het oude systeem, is er een overgangsmaatregel waarbij een dubbele evaluatie kan toegepast worden. Indien het oude systeem met een evaluatie volgens graden zelfredzaamheid een voordeliger bedrag zou opleveren, wordt dit toegepast gedurende een periode van drie jaar die begint te lopen vanaf de datum van de eerste ambtshalve herziening van het medisch onderzoek van het kind na 1 mei 2003. De overgangsperiode is dus afhankelijk van het dossier, van de datum van ambtshalve herziening die voorzien was en kan dus nog lang na 1 mei 2003 een aanvang nemen.

Bij een dubbele evaluatie in het medisch onderzoek wordt van de geneesheer een grondige kennis van twee evaluatiesystemen verwacht. In de praktijk was in de periode na mei 2003 in het merendeel van de medische onderzoeken een dubbele evaluatie noodzakelijk.

Voor de kinderen geboren vanaf 1 januari 1996 is in het geval dat het nieuwe systeem voordeliger zou zijn voor het verleden de terugwerkende kracht beperkt tot maximaal drie jaar bij de (eerste) ambtshalve herziening. Deze regels werden ingevoerd om te vermijden dat kort na de datum van inwerkingtreding van de maatregel op 1 mei 2003 massaal herzieningsaanvragen zouden worden ingediend. Dit zou de vlotte administratieve afhandeling sterk kunnen verstoord hebben.

Zoals hierboven reeds vermeld werd vanaf 1 januari 2007 het nieuwe evaluatiesysteem uitgebreid tot de kinderen geboren van 1 januari 1993 tot en met 1 januari 1996.

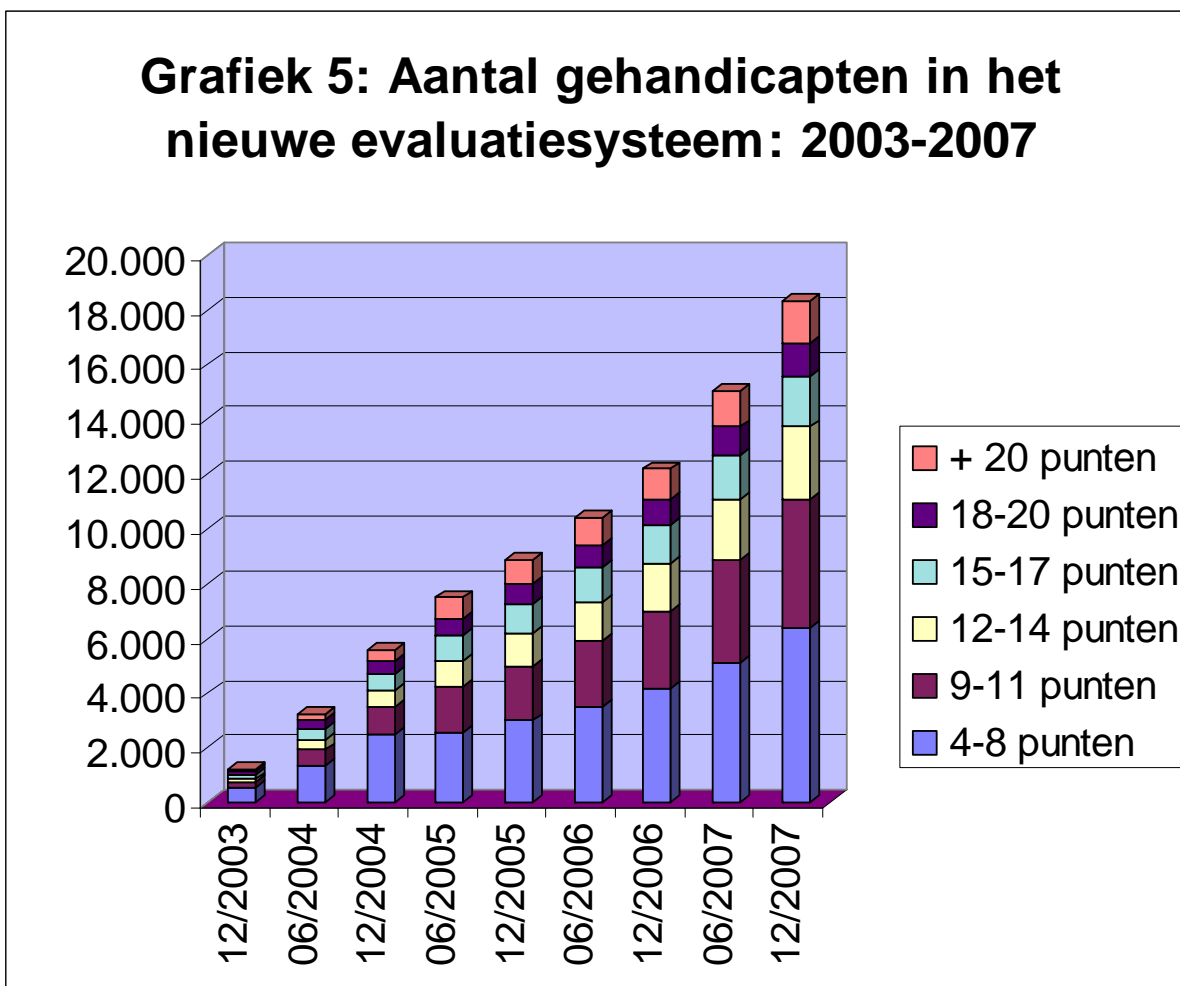
Voor deze leeftijdsgroep werd geen dubbele evaluatie meer voorzien. Het oude systeem blijft van kracht voor alle beslissingen genomen vóór 1 januari 2007. Als die beslissingen vervallen, gaan de kinderen over naar het nieuwe systeem.

Indien blijkt dat het kind voor het verleden in het nieuwe systeem meer kinderbijslag zou gekregen hebben, kan het met terugwerkende kracht het verschil ontvangen (gedurende maximum 5 jaar in het verleden, wel beperkt tot 1 mei 2003). Iedere nieuwe aanvraag na 1 januari 2007 wordt behandeld volgens de nieuwe evaluatiecriteria.

Evolutie van het aantal gehandicapten sinds de invoering van het nieuwe evaluatiesysteem in 2003

Het aantal gehandicapten in het nieuwe evaluatiesysteem

Grafiek 5 geeft de evolutie weer van het aantal gehandicapten volgens hun puntentotaal in het nieuwe evaluatiesysteem.¹² Sinds de invoering in mei 2003 is dit aantal sterk gestegen, van 1.238 in december 2003 tot 18.326 in december 2007.

¹² Gezien het geringe aantal in de categorie met minder dan zes punten (minder dan 100) werd één groep van 4 tot 8 punten gemaakt.

Er zijn verschillende redenen die deze sterke toename kunnen verklaren. De directie Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid die de medische onderzoeken volgens het nieuwe evaluatiesysteem moet uitvoeren, kon niet alle dossiers tegelijkertijd heronderzoeken. Zoals hierboven reeds beschreven werd daarom bepaald dat bij de eerste ambtshalve herziening¹³ drie jaar terug kon gegaan worden in de tijd indien het nieuwe systeem voordeliger zou geweest zijn.

De stijging wordt deels ook verklaard door de 'geleidelijke' overgang van de gehandicapten die reeds een recht hadden op een bijkomende bijslag in het oude systeem. Daarnaast zijn er de nieuwe aanvragen die een verklaring vormen van de sterke stijging. In het nieuwe systeem is de toegang gemakkelijker, de 66 % handicap-drempel is immers weggewerkt.

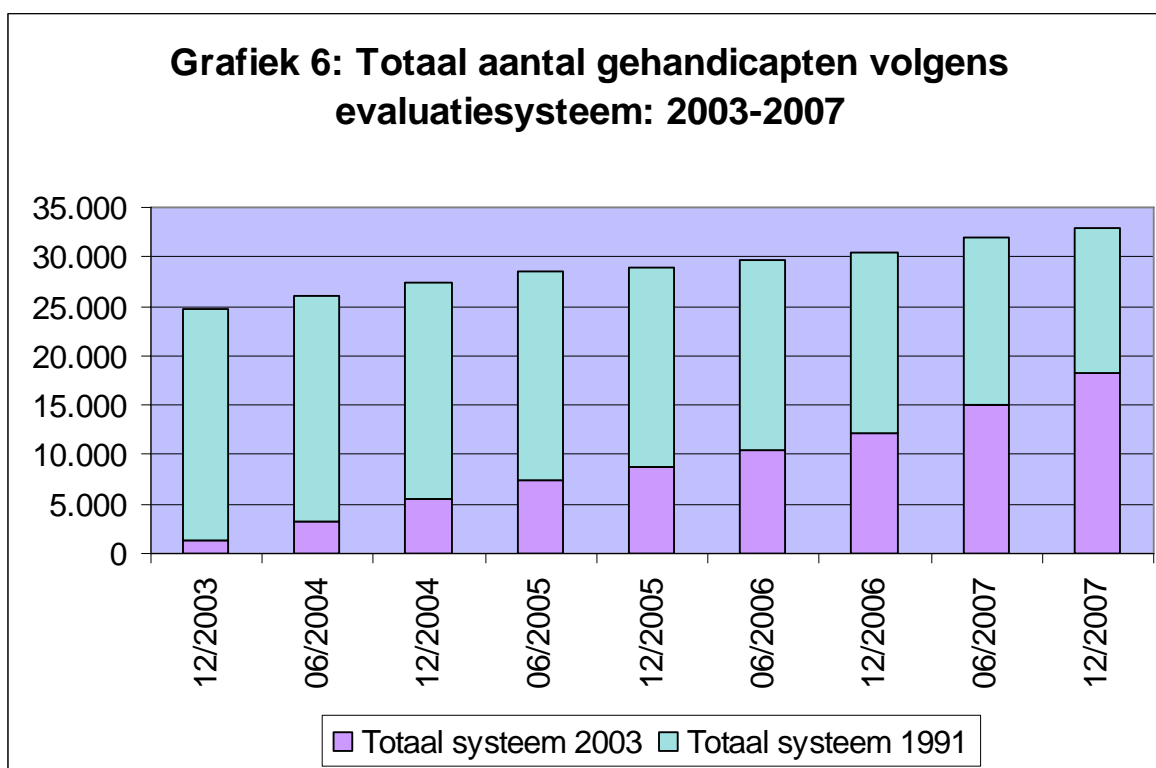
De evolutie van het totaal aantal gehandicapten

Vóór de invoering van het nieuwe systeem in mei 2003 waren er 23.985 gehandicapten met een supplement (cijfer december 2002). Dit aantal is eind 2007 gestegen tot 32.989, een stijging met meer dan 37 %. Een stijging die nog niet ten einde is want pas in 2007 kwam er een uitbreiding tot de kinderen geboren in de jaren 1993 tot en met 1995. Eind 2007 was het nieuwe systeem beperkt tot de kinderen geboren na 1 januari 1993. Een deel van hen genoot bovendien nog van de oude regeling. Vooral voor de kinderen geboren in de jaren 1993-1995, waren alle dossiers nog niet herzien of waren de dossiers wel heronderzocht maar genoten de kinderen van een overgangsmaatregel.

Van het totaal van 32.989 gehandicapten met een toeslag waren eind 2007 nog 14.663 rechtgevend op een bedrag in het oude systeem (44 %). Grafiek 6 geeft de evolutie weer van het aantal gehandicapten in het oude en het nieuwe evaluatiesysteem.

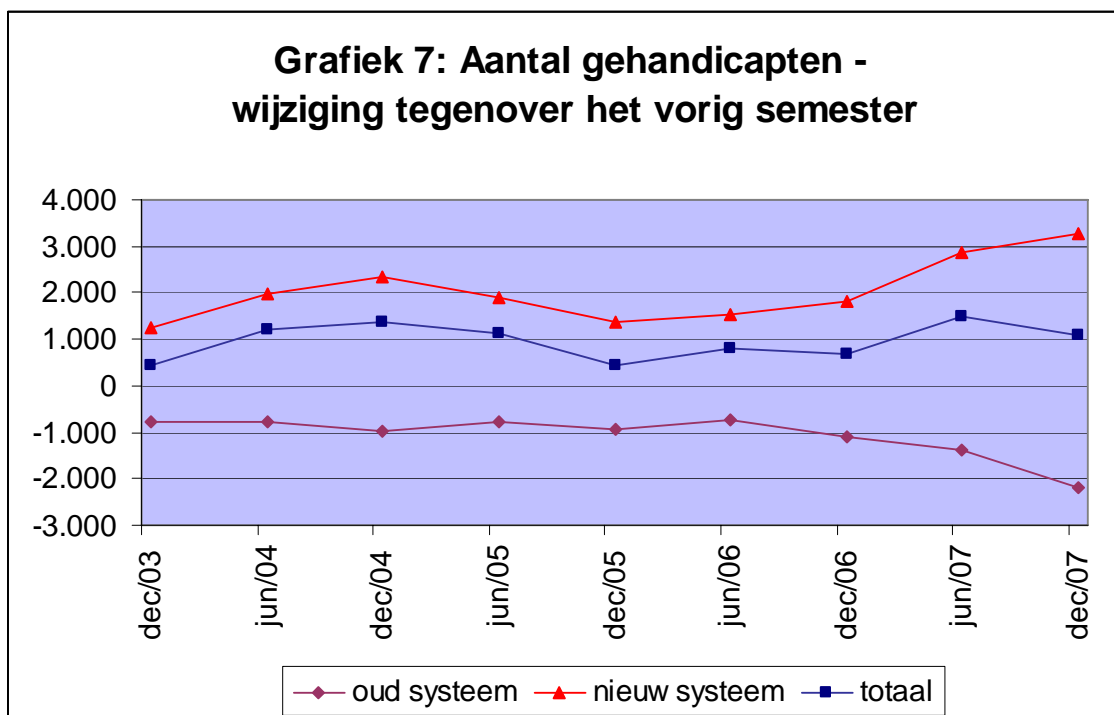
In de periode 2003-2007 is het totaal aantal gehandicapten gemiddeld met bijna 1.000 gestegen per jaar. Deze toename bestaat uit een toename van gemiddeld 2.000 gehandicapten per jaar in het nieuwe systeem en een daling van gemiddeld 1.000 gehandicapten in het oude systeem.

¹³ Met ambtshalve herziening wordt bedoeld het in het verleden normaal geplande periodieke medische onderzoek.

Grafiek 7, die de evolutie weergeeft per semester, toont aan dat de stijging van het nieuwe systeem sterker was in 2004, het jaar na de invoering ervan voor de kinderen geboren vanaf 1996 (mei 2003) en in 2007, na de uitbreiding tot de kinderen geboren vanaf 1993. Het aantal gehandicapten in het oude systeem daalde in de periode 1993-2005 met minder dan 1.000 per semester. Vanaf het tweede semester 2006 is de daling sterker. Dit is te wijten aan het feit dat in 2006, drie jaar na de invoering in 2003, de overgangperiode van drie jaar voor de eerst onderzochte dossiers een einde nam en automatisch overgingen naar het nieuwe systeem. Daarnaast werd in 2006 ook het barema voor sommige categorieën van gehandicapten in het nieuwe systeem aangepast zodat de bedragen in het nieuwe systeem in het overgrote deel van de gevallen voor een gelijkwaardige handicap niet meer lager liggen dan in het oude evaluatiesysteem.¹⁴ Een derde reden voor de sterkere stijging is de uitbreiding in 2007 tot de kinderen geboren vanaf 1993.

¹⁴ Bij de baremaherziening in mei 2006, niet toevallig drie jaar na de invoering in mei 2003, werden de bedragen voor de gehandicapten met vier punten in de eerste pijler en meer dan 6 punten in totaal, verhoogd tot het laagste bedrag geldig in het oude systeem.

De verdeling van het aantal gehandicapten per puntentotaal

Vóór de nieuwe regeling van 2003 werden er slechts drie verschillende bedragen uitgekeerd volgens een schaal waarbij de ernst van de handicap werd uitgedrukt in graden zelfredzaamheid. Ondanks de sterke daling tussen 2003 en 2007 van het aantal gehandicapten in de oude regeling is de verdeling tussen de drie categorieën van zelfredzaamheid weinig gewijzigd (zie tabel 1). Het aandeel van de laagste categorie (0-3 graden zelfredzaamheid) is tussen 2003 en 2007 slechts gedaald van 35 % tot 33 % van het totaal aantal gehandicapten in het evaluatiesysteem van 1991.

In het evaluatiesysteem van 2003 is er een grotere verschuiving merkbaar in dezelfde periode 2003-2007. Eind 2003 waren er nog maar 1.238 gehandicapten in dit systeem, bijna 42 % had minder dan 9 punten op een schaal van maximaal 36 punten. Door de verlaging van de drempel kregen in het begin proportioneel meer 'lichter' gehandicapten toegang tot het nieuwe systeem.

Eind 2007 was het aandeel van de categorie van minder dan 9 punten gedaald tot 35 % van het aantal gehandicapten in het nieuwe systeem (zie tabel 1). Maar ook de categorieën 15-17 punten en 18-20 punten zijn proportioneel gedaald sinds 2003. Deze categorieën met een relatief sterke handicap zijn waarschijnlijk sneller overgegaan naar het nieuwe systeem omdat het voordeliger is.

Eind 2007, als het nieuwe evaluatiesysteem al enige tijd van kracht is, kent de verdeling een logisch patroon: hoe hoger het aantal punten, des te kleiner het aantal gehandicapten.¹⁵

Tabel 1: Aantal gehandicapten met toeslag in de twee evaluatiesystemen: 2003 - 2007				
	12/2003	In %	12/2007	In %
Evaluatiesysteem 1991	Aantal gehandicapten volgens graden zelfredzaamheid			
0-3 graden	8.192	34,80%	4.799	32,73%
4-6 graden	10.665	45,30%	6.958	47,45%
7-9 graden	4.685	19,90%	2.906	19,82%
<i>Totaal systeem 1991</i>	23.542	100,00%	14.663	100,00%
In % van algemeen totaal	95,00%		44,45%	
Evaluatiesysteem 2003	Aantal gehandicapten volgens de gevolgen van de aandoening			
4-8 punten	517	41,76%	6.386	34,85%
9-11 punten	203	16,40%	4.668	25,47%
12-14 punten	126	10,18%	2.668	14,56%
15-17 punten	166	13,41%	1.852	10,11%
18-20 punten	120	9,69%	1.174	6,41%
+ 20 punten	106	8,56%	1.578	8,61%
<i>Totaal systeem 2003</i>	1.238	100,00%	18.326	100,00%
In % van algemeen totaal	5,00%		55,55%	
<i>Algemeen totaal</i>	24.780		32.989	

¹⁵ In de twee tabellen werden de twee laagste categorieën 4-5 punten en 6-8 punten samengevoegd omdat eind 2007 slechts 72 gehandicapten minder dan 6 punten hadden op de drie pijlers samen en meer dan vier punten op de eerste pijler. De categorie van meer dan 20 punten telt meer gehandicapten dan die van 18 tot 20 punten, maar telt ook meer punten (17 in plaats van drie in de andere categorieën).

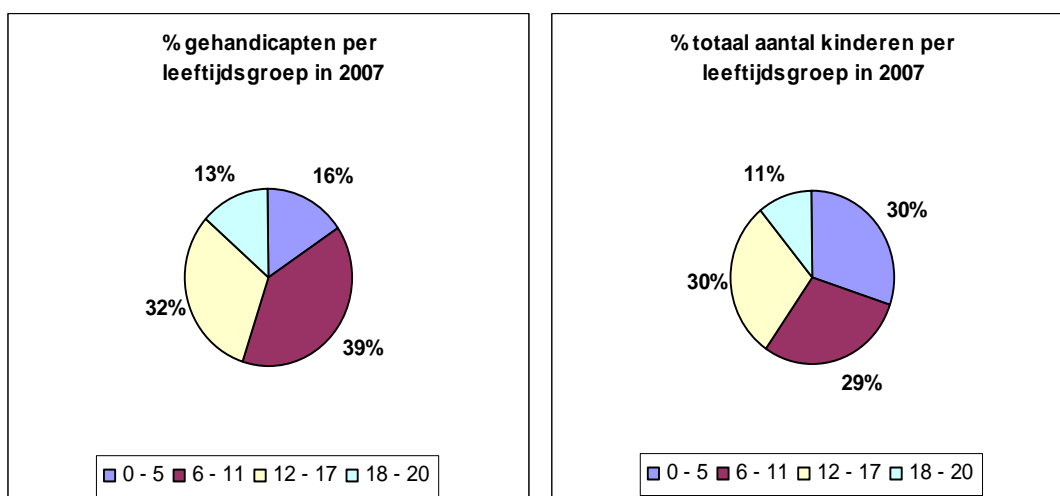
De kenmerken van de rechtgevendenden met een toeslag voor gehandicapten

De leeftijdsverdeling van de gehandicapten

Kinderen met een toeslag voor gehandicapten kennen een oudere leeftijdsstructuur dan de totale bevolking van rechtgevendende kinderen jonger dan 21 jaar. Slechts 16 % van de gehandicapten is jonger dan 6 jaar tegen 30 % in de globale groep (zie grafiek 8 en zie de tabel in de bijlage).

De algemene bevolking van kinderen jonger dan 21 jaar¹⁶ is gelijk verdeeld over de eerste drie leeftijdsgroepen (ongeveer 30 %) en 11 % in de oudste leeftijdsgroep. Bij de gehandicapten is 39 % 6 tot en met 11 jaar en is 13 % 18 tot en met 20 jaar. Deze leeftijdsstructuur kan in de toekomst nog verouderen aangezien het nieuwe evaluatiesysteem in 2007 nog beperkt was tot de kinderen geboren vanaf 1993.¹⁷

Grafiek 8: Leeftijdsverdeling van de gehandicapten

¹⁶ De kinderen tussen 21 en 24 jaar worden hier buiten beschouwing gelaten aangezien in deze leeftijdsgroep geen gehandicapten met een toeslag voorkomen.

¹⁷ In 1991 waren er nog 19 % gehandicapten jonger dan zes jaar. De veroudering van de leeftijdsstructuur kan te wijten zijn aan een verstrenging van de toegang tot het systeem.

Het aantal gehandicapten per categorie van rechthebbende

Uit tabel 2.a hieronder blijkt dat het aantal gehandicapten oververtegenwoordigd is in de hogere schalen. In het totaal aantal kinderen geniet 83,50 % van de gewone schaal, bij de gehandicapten is dit maar 71 %.

De gehandicapten zijn ook sterk vertegenwoordigd bij de sociale categorieën (wezen, werklozen, invaliden, gepensioneerden, zie tabel 2.b). Bijna 22 % van de gehandicapten behoort tot één van de werklozen categorieën (ongeacht de schaal). In het totaal aantal kinderen is maar 16 % kind van een werkloze rechthebbende.

Tabel 2: % gehandicapten in vergelijking met het totaal		
2.a Percentage kinderen volgens de kinderbijslagschaal		
	gehandicapten	totaal aantal kinderen
gewone schaal	70,90	83,50
hogere schaal	29,10	16,50
Totaal	100,00	100,00
2.b Aandeel kinderen volgens de categorie van de rechthebbende		
	gehandicapten	totaal aantal kinderen
arbeidsprestaties	59,69	74,43
wezen	3,29	2,73
werklozen	21,67	16,21
invaliden	14,17	5,69
gepensioneerden	1,19	0,93
Totaal	100,00	100,00

14 % van de gehandicapte kinderen heeft een invalide rechthebbende (ongeacht de schaal), tegen minder dan 6 % in het totaal aantal kinderen.

Dat het risico op handicap samenhangt met de sociale toestand van de rechthebbende blijkt ook uit de volgende gegevens. Tabel 3 (derde kolom) geeft het percentage kinderen in verhouding tot het totaal aantal kinderen jonger dan 21 jaar per categorie van de rechthebbende (gesorteerd van klein naar groot %).

Het kleinste percentage gehandicapten is te vinden in de categorie arbeidsprestaties, gevolgd door de werklozen gewone schaal (minder dan 2 %). De werklozen hogere schaal, de wezen en de gepensioneerden tellen tussen 3 en 3,5 % gehandicapten. In de invalidencategorieën zijn er meer dan 4 % gehandicapten. Op het totaal aantal kinderen zijn er slechts 1,83 % gehandicapten.

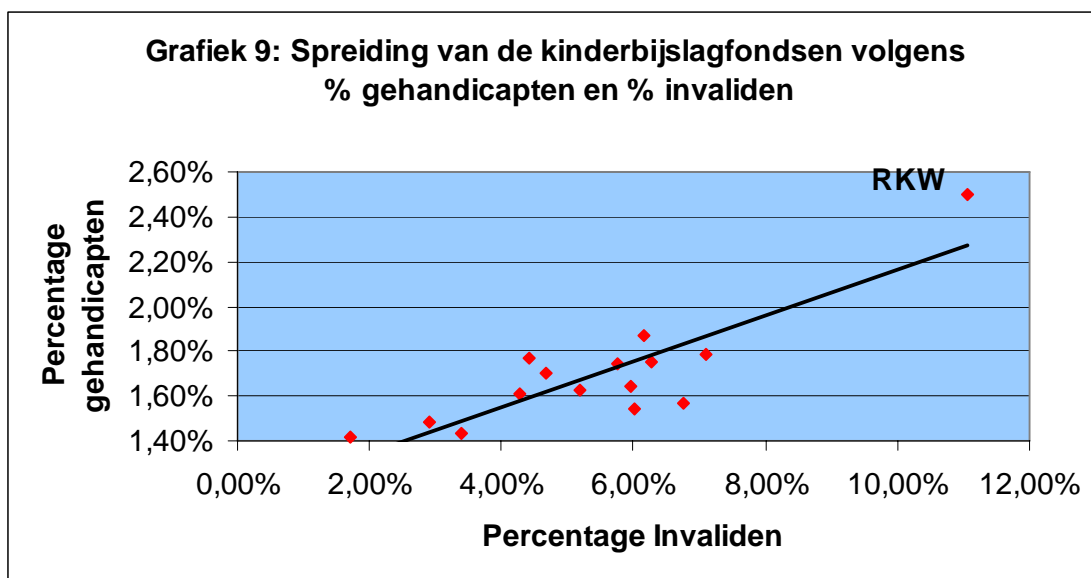
Tabel 3: % gehandicapte kinderen ten opzichte van het totaal aantal kinderen jonger dan 21 jaar			
Categorie van de rechthebbende	aantal gehandicapte kinderen	totaal aantal kinderen jonger dan 21 jaar	% gehandicapte kinderen
arbeidsprestaties	19.690	1.355.735	1,45%
werklozen < 6 maanden gewone schaal	369	22.695	1,63%
werklozen > 6 maanden gewone schaal	1.543	78.743	1,96%
werklozen > 6 maanden hogere schaal	5.237	195.300	2,68%
wezen gewone schaal	185	5.914	3,13%
gepensioneerden gewone schaal	146	4.610	3,17%
wezen hogere schaal	899	27.856	3,23%
gepensioneerden hogere schaal	247	7.205	3,43%
invaliden gewone schaal	1.455	34.020	4,28%
invaliden hogere schaal	3.218	67.664	4,76%
Totaal	32.989	1.799.742	1,83%

Het aantal gehandicapten per kinderbijslagfonds in het stelsel voor werknemers

In de bijlage wordt het aantal gehandicapten weergegeven per kinderbijslagfonds (KBF). Hieruit blijkt dat de RKW het grootste aandeel heeft met 17,55 % van het totaal aantal gehandicapten. Het aandeel van de RKW bij de gehandicapten is veel groter dan zijn aandeel in het totaal aantal kinderen dat 12,15 % bedraagt. De RKW is het enige kinderbijslagfonds wiens aandeel ten opzichte van het totaal van het stelsel bij de gehandicapten zo sterk verschilt met het aandeel in het totaal aantal kinderen. Bij de meeste fondsen is dit percentageverschil minder dan 0,5 %. Bij drie

fondsen ligt het percentageverschil tussen -1 en -2 %: KBF 3, KBF 39 en KBF 43. Bij deze fondsen is er een 'ondervertegenwoordiging' van het aantal gehandicapten.

Het hoger aandeel gehandicapten bij de RKW kan verklaard worden. Onder het vorige punt bleek dat bij bepaalde categorieën van rechthebbenden verhoudingsgewijs meer gehandicapten voorkomen. De hoogste aantallen gehandicapten worden gevonden bij, in deze volgorde, de werklozen hogere schaal, de wezen, de gepensioneerden en de invaliden¹⁸. Aangezien de RKW vele van deze sociale categorieën telt, is het dan ook logisch dat de RKW meer gehandicapten telt. Dit wordt geïllustreerd in grafiek 9 waarin de kinderbijslagfondsen als punten worden weergegeven met op de verticale as het percentage gehandicapten en op de horizontale as het percentage invaliden (gewone + hogere schaal).¹⁹ De RKW volgt goed de trendlijn die op de grafiek is weergegeven: hoe hoger het aandeel invalide rechthebbenden in het kinderbijslagfonds, hoe hoger het aandeel gehandicapte kinderen. De RKW bevindt zich wel in een extreme positie maar die kan volgens de trend bij de andere fondsen heel goed verklaard worden.

¹⁸ Gehandicapten mogen niet verward worden met invaliden. Invaliden zijn rechthebbenden (bijv. de vader) die meer dan 6 maanden ziek zijn of invalide zijn. Handicap is een kenmerk van het kind.

¹⁹ Deze grafiek bevat een puntenwolk van de voornaamste fondsen met uitzondering van een aantal kleinere fondsen (KBF 1, 62, 77, 78, 80, 83 en de NMBS) die maar 4,51 % van het totaal vertegenwoordigen.

Het aantal gehandicapte kinderen in de andere stelsels

Tot nu toe werd enkel het aantal gehandicapte kinderen besproken in het stelsel voor werknemers. In tabel 4 hieronder wordt het aantal gehandicapten weergegeven per kinderbijslagstelsel voor 2007.²⁰

Hierbij moet ook opgemerkt worden dat er in het stelsel van de gewaarborgde gezinsbijslag geen gehandicapte kinderen zijn. In de Kinderbijslagwet is immers voorzien dat gehandicapte kinderen, indien er geen recht kan geopend worden via een rechthebbende werknemer (of zelfstandige), voor zichzelf een recht kunnen openen in het stelsel voor werknemers.

Tabel 4: aantal gehandicapten per leeftijd en per stelsel

	Werknemers	Overheid	Zelfstandigen	Totaal
0-5 jaar	5.207	964	241	6.412
6-11 jaar	12.828	2.297	648	15.773
12-17 jaar	10.581	2.269	797	13.647
18-20 jaar	4.373	1.116	267	5.756
Totaal	32.989	6.646	1.953	41.588

Procentuele verdeling tegenover het totaal van het stelsel

	Werknemers	Overheid	Zelfstandigen	Totaal
0-5 jaar	15,78%	14,50%	12,34%	15,42%
6-11 jaar	38,89%	34,56%	33,18%	37,93%
12-17 jaar	32,07%	34,14%	40,81%	32,81%
18-20 jaar	13,26%	16,79%	13,67%	13,84%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Procentuele verdeling tegenover het totaal van de leeftijdsgroep

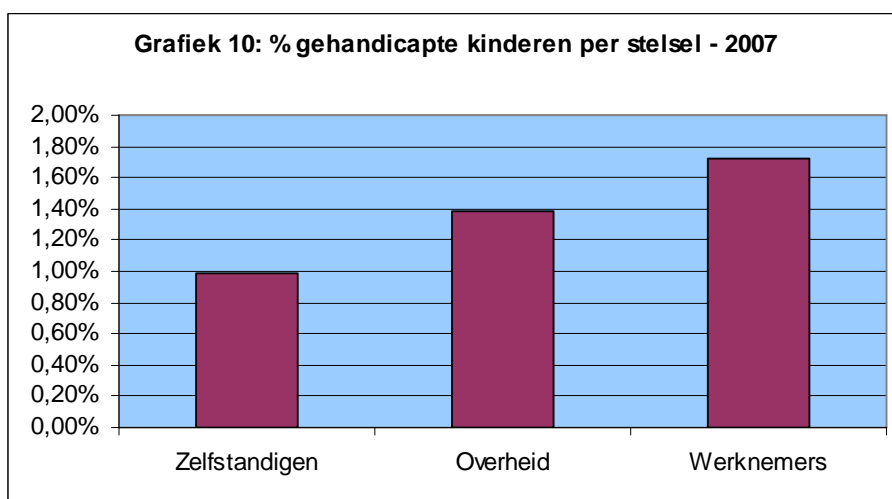
	Werknemers	Overheid	Zelfstandigen	Totaal
0-5 jaar	81,21%	15,03%	3,76%	100,00%
6-11 jaar	81,33%	14,56%	4,11%	100,00%
12-17 jaar	77,53%	16,63%	5,84%	100,00%
18-20 jaar	75,97%	19,39%	4,64%	100,00%
Totaal	79,32%	15,98%	4,70%	100,00%

²⁰ Voor de overheidssector betreft het gedeeltelijk een raming, met name voor de overheidsinstellingen die nog zelf kinderbijslag uitbetalen. Voor de zelfstandigen gaat het om de cijfers van het eerste kwartaal 2008.

Hieruit blijkt dat het werknemersstelsel 79 % van het totaal aantal gehandicapten in de drie kinderbijslagstelsels vertegenwoordigt, meer dan zijn aandeel van 74 % in het totaal aantal kinderen. Dit kan verklaard worden door de volgende elementen. Onder het vorige punt bleek al dat werkloze, invalide en gepensioneerde rechthebbenden in verhouding meer gehandicapte kinderen tellen. Aangezien het stelsel werknemers meer van deze sociale categorieën heeft dan het overheidsstelsel en het stelsel voor zelfstandigen, is het logisch dat het meer gehandicapten heeft.

Uit de verdeling per stelsel blijkt dat de zelfstandigen een heel laag percentage gehandicapten van minder dan 21 jaar telt. Dit is slechts 4,70 % van het totaal aantal gehandicapten in alle stelsels samen, terwijl het algemene aandeel van het kinderbijslagstelsel voor zelfstandigen 7,59 % bedraagt.

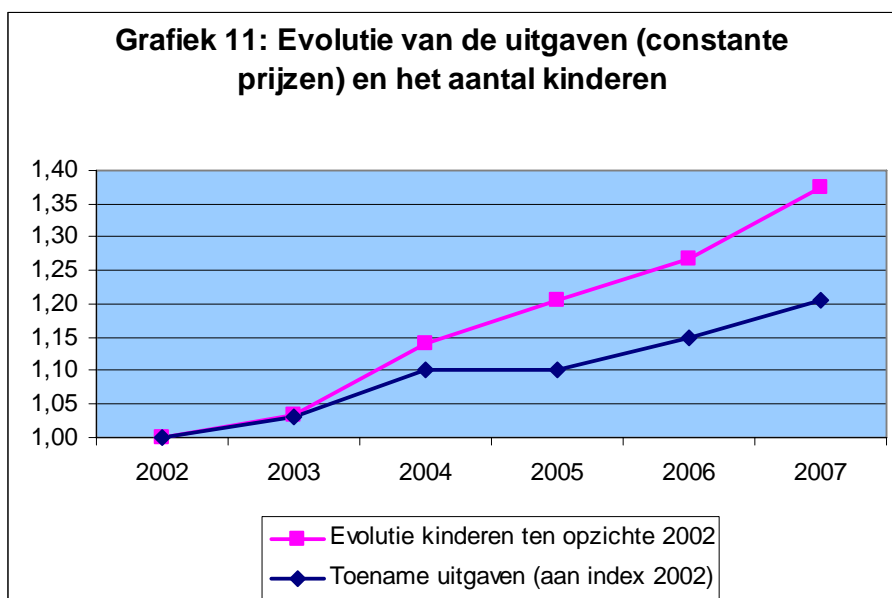
Dit is het gevolg van het feit dat het stelsel voor zelfstandigen slechts 0,99 % gehandicapten telt in vergelijking tot het totaal aantal kinderen. Het hoogste percentage gehandicapten is te vinden in het stelsel voor werknemers: 1,72 % (ten opzichte van het totaal aantal kinderen, met inbegrip van de gewaarborgde gezinsbijslag). Het overheidsstelsel neemt een middenpositie in (zie grafiek 10).

De leeftijdsstructuur van de gehandicapten in het stelsel voor zelfstandigen verschilt van die van het stelsel voor werknemers. Bijna 41 % is 12 tot en met 17 jaar oud, bij de werknemers is dit slechts 32 %. Anderzijds is de groep van 18 tot en met 24 jaar minder sterk vertegenwoordigd in de stelsels voor werknemers en de zelfstandigen dan in het stelsel van de overheid (zie tabel 4).

De evolutie van de uitgaven sinds de hervorming van 2003

Sinds de hervorming van het barema van de toeslag voor gehandicapten in mei 2003 zijn de uitgaven in het stelsel voor werknemers voor deze toeslag sterk gestegen, van 115,7 miljoen EUR in 2002 tot 151,4 miljoen EUR in 2007. In vergelijking met 2002 zijn de uitgaven in constante prijzen (aan de gemiddelde index van 2002) met 21 % toegenomen. De uitgaven zijn wel veel minder sterk toegenomen dan het aantal kinderen dat met 38 % is gegroeid (grafiek 11). De reden is dat de gehandicapten die aan de criteria van het nieuwe evaluatiesysteem voldoen, gemiddeld een veel lagere toeslag ontvangen.

De gehandicaptenbijslag in het oude systeem van zelfredzaamheid bedroeg in december 2007 gemiddeld 381,38 € per maand, in het nieuwe systeem bedraagt het gemiddelde slechts 267,31 € per maand.²¹ Het algemeen gemiddelde voor die maand bedraagt 318,01 €

²¹ Berekening van de uitgaven voor één maand, zonder rekening te houden met de uitgaven voor vorige maanden.

In 2002 bedroeg het algemeen gemiddelde nog 380,37 €(theoretische berekening op basis van het barema van mei 2007). Het gemiddelde in het oude systeem is dus bijna niet gewijzigd. Het algemeen gemiddelde van de uitgaven per maand is wel sterk gedaald, met bijna 17 %.

Besluit

De invoering in 1964 van een specifieke bijslag voor gehandicapte kinderen is historisch te plaatsen in de geleidelijke uitbouw na de Tweede Wereldoorlog van de kinderbijslag met hogere uitkeringen voor sociale categorieën. In 1964 werd het bedrag voor gehandicapte kinderen nog gelijkgesteld aan de hogere bijslag voor wezen. In 1967 werd dit weer hervormd in een toeslag op de basisbijslag.

Het aantal gehandicapte kinderen jonger dan 25 jaar nam spectaculair toe, het vermenigvuldigde meer dan vijf maal in tien jaar tijd: van 7.026 in 1964 tot 39.464 in 1974. Daarna volgde een stabilisatie met weer een hoogtepunt in 1978. In de jaren tachtig en negentig daalde het aantal gehandicapten met een toeslag sterk, om een dieptepunt te bereiken in 1999 met 20.677 gehandicapten. Vanaf 2000 is er weer een sterke stijging, tot 32.989 in 2007.

In de beginperiode 1964-1978 is de groei waarschijnlijk juist het gevolg van de invoering van een speciale bijslag voor gehandicapten, voorheen was er minder reden om een gehandicapt kind te laten erkennen in de kinderbijslag.

Een eerste verklaring voor de daling in de periode 1979-1999 is dat vanaf 1975 een arts erkend door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsuitkering het medisch onderzoek moest uitvoeren. Een tweede verklaring is dat in 1987 de gehandicaptenbijslag beperkt werd tot de kinderen jonger dan 21 jaar in plaats van 25 jaar voorheen.²²

Voor de hervorming van 1987 konden gehandicapten trouwens heel hun leven de basiskinderbijslag genieten²³, dit werd toen beperkt tot de leeftijd van 21 jaar. De gehandicapten die toen 21 jaar of ouder waren blijven echter dit recht genieten. De vraag kan gesteld worden waarom de

²² Met uitzondering van de toen 21-24 jarigen die al een recht hadden op een gehandicaptenbijslag.

²³ De basisbijslag plus de leeftijdsbijslag en eventuele sociale toeslagen, maar zonder de bijkomende bijslag voor gehandicapten.

kinderbijslagsector de last op zich moet nemen van uitkeringen voor gehandicapten ouder dan veertig jaar.

Tot 1991 was de bijkomende bijslag voor gehandicapten één bedrag dat toegekend werd bij een handicap van minstens 66 %. Vanaf april 1991 werden drie bedragen toegekend naargelang de graad van zelfredzaamheid, maar de drempel van 66 % werd niet verlaagd.

De recente hervorming van de gehandicaptenbijslag van 2003 heeft wel belangrijke gevolgen voor de evolutie van het aantal gehandicapten, ook voor de toekomst. Vanaf mei 2003 werd immers een nieuw evaluatiesysteem ingevoerd voor gehandicapte kinderen. Dit nieuwe evaluatiesysteem werd in eerste instantie beperkt tot de kinderen geboren na 1 januari 1996 wegens organisatorische en budgettaire overwegingen.

In het nieuwe evaluatiesysteem wordt de handicap van het kind onderzocht op basis van drie pijlers. In de eerste pijler wordt de lichamelijke of geestelijke handicap van het kind geëvalueerd, in de tweede pijler de gevolgen van de handicap op het dagelijkse leven en in de derde pijler de gevolgen voor het gezin. De drempel om een uitkering te kunnen genieten werd verlaagd en er is een grotere spreiding in de bedragen. In plaats van drie in het oude systeem waren er vanaf mei 2003 zes bedragen in het nieuwe systeem.

Vanaf 2006 werd de toekenning van de uitkeringen nog verder verfijnd tot zeven bedragen om te vermijden dat gehandicapten die in het oude systeem een uitkering genoten, in het nieuwe systeem een lager bedrag zouden krijgen. Bij de hervorming werd immers voorzien dat gehandicapten bij een hernieuwd onderzoek recht hebben op een dubbele evaluatie en gedurende een periode van drie jaar het bedrag van het oude systeem kunnen genieten indien dit voordeliger is. In 2007 werd het nieuwe evaluatiesysteem uitgebreid tot de kinderen geboren vanaf 1 januari 1993.

Van het totaal aantal gehandicapten in 2007 was nog slechts 44 % rechtgevend op een bedrag in het oude systeem. De gehandicapten van 15 tot 20 jaar werden eind 2007 nog niet geëvalueerd volgens het nieuwe systeem. Daarnaast waren er nog gehandicapten jonger dan 15 jaar die nog recht kregen in het oude systeem omdat hun dossier nog niet heronderzocht werd of omdat ze nog het voordeliger bedrag van het oude systeem genoten in de overgangsregeling.

De lagere toegangsdrempel deed het totaal aantal gehandicapte kinderen stijgen van 23.985 in 2002 tot 32.989 in 2007, een stijging met 38 %. Dit aantal zal nog stijgen in de toekomst want de

kinderen geboren voor 1993 hebben nog geen recht op een evaluatie binnen het nieuwe systeem, dit is wel voorzien vanaf mei 2009.

Uit de studie blijkt ook dat de gehandicapte kinderen op een aantal punten verschillen van de andere kinderen. Gehandicapte kinderen hebben een oudere leeftijdsstructuur. Het aantal gehandicapte kinderen is ook oververtegenwoordigd in de hogere schalen werklozen, wezen, gepensioneerden en invaliden. Bij invalide rechthebbenden is tussen 4 en 5 % van de kinderen jonger dan 21 jaar gehandicapt, het algemeen gemiddelde is 1,83 %.

Dit verklaart ook waarom de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers zoveel gehandicapten telt in vergelijking met de andere kinderbijslagfondsen. Door het hoge aandeel van de sociale categorieën van rechthebbenden zijn er bij de Rijksdienst 2,5 % gehandicapten. Om dezelfde reden zijn er in het stelsel voor werknemers in verhouding meer gehandicapten dan in het overheidsstelsel en in het stelsel voor zelfstandigen. Het totaal aantal gehandicapten voor alle kinderbijslagstelsels samen kan voor eind 2007 geraamd worden op 41.588.²⁴

Door de sterke toename van het aantal kinderen sinds de hervorming van 2003 zijn de uitgaven voor gehandicapten in het stelsel voor werknemers ook fors toegenomen. In constante prijzen uitgedrukt zijn de uitgaven tussen 2002 en 2007 met 21 % gegroeid. De toename van de uitgaven is wel veel minder sterk dan die van het aantal kinderen (+ 38 %).

De verklaring hiervoor is dat de gehandicapten die er sinds 2003 bijgekomen zijn gemiddeld een veel lagere gehandicaptenbijslag ontvangen. Eind 2007 bedroeg het gemiddelde in het nieuwe evaluatiesysteem 267 € tegen 381 € in het oude evaluatiesysteem.

De verschillende hervormingen van de gehandicaptenbijslag sinds 2003 hebben een zeer ingewikkelde regelgeving tot stand gebracht met twee evaluatiesystemen. Die complexiteit zal slechts geleidelijk opgelost worden door het uitdoven van het recht van de kinderen die nog recht hebben in het oude systeem. De hervorming is wel zeer positief voor de gehandicapte kinderen geboren vanaf 1993. Het evaluatiesysteem houdt nu veel beter rekening met de gevolgen van de handicap op het vlak van de participatie van het kind en de inspanningen van het gezin. Ook het aantal verschillende bedragen is meer gediversifieerd en aangepast aan de ernst van de handicap.

²⁴ Het gaat om een raming aangezien voor een gedeelte van de overheidssector geen cijfers beschikbaar zijn.

BIJLAGEN

BLZ

1. Barema toeslag gehandicapten - hervorming mei 2003 - hervorming mei 2006 - barema september 2008	1
2. Aantal gehandicapten met toeslag: 1964 - 2007	2
3. Aantal gehandicapten met toeslag per leeftijdsgroep: 1986 - 2007	3
4. Aantal gehandicapten met toeslag per schaal en leeftijdsgroep: 1986 - 2007	5
5. Aantal gehandicapten met toeslag per fonds - 2007	10

**1. Barema van de toeslag voor gehandicapten:
hervorming mei 2003, hervorming mei 2006, barema september 2008**

	<u>schaal van kracht op 1 mei 2003</u>		<u>schaal van kracht op 1 mei 2006</u>	<u>schaal van kracht op 1 september 2008</u>
	Maandbedrag in € per gehandicapt kind		Maandbedrag in € per gehandicapt kind	Maandbedrag in € per gehandicapt kind
Oud systeem: zelfredzaamheidsgraad		Oud systeem: zelfredzaamheidsgraad		
0-3 punten	326,65	0-3 punten	346,66	375,22
4-6 punten	357,56	4-6 punten	379,46	410,73
7-9 punten	382,23	7-9 punten	405,65	439,07
Nieuw systeem: ernst van de gevolgen van de aandoening		Nieuw systeem: ernst van de gevolgen van de aandoening minimum 4 punten in de 1ste pijler en minder dan 6 punten over de drie pijlers	67,57	73,14
6-8 punten	63,67	6-8 punten over de drie pijlers en minder dan 4 punten in de 1ste pijler	89,99	97,41
		6-8 punten over de drie pijlers en minimum 4 punten in de 1ste pijler	346,66	375,22
9-11 punten	159,18	9-11 punten over de drie pijlers en minder dan 4 punten in de 1ste pijler	210,00	227,31
		9-11 punten over de drie pijlers en minimum 4 punten in de 1ste pijler	346,66	375,22
12-14 punten	265,30	12-14 punten over de drie pijlers	346,66	375,22
15-17 punten	371,42	15-17 punten over de drie pijlers	394,17	426,65
18-20 punten	397,95	18-20 punten over de drie pijlers	422,23	457,13
+ 20 punten	424,48	+ 20 punten over de drie pijlers	450,48	487,60

**2. Aantal gehandicapten met toeslag in het stelsel voor werknemers:
1964 - 2007**

	Totaal aantal gehandicapten	Totaal aantal kinderen jonger dan 25 jaar	Aantal gehandicapten in %
1964	7.026	1.659.206	0,42%
1965	11.789	1.694.059	0,70%
1966	16.188	1.709.338	0,95%
1967	17.687	1.723.493	1,03%
1968	21.804	1.784.492	1,22%
1969	25.541	1.791.348	1,43%
1970	28.230	1.797.715	1,57%
1971	30.433	1.832.475	1,66%
1972	31.267	1.840.605	1,70%
1973	32.935	1.836.034	1,79%
1974	39.464	1.817.751	2,17%
1975	39.065	1.831.474	2,13%
1976	38.472	1.827.466	2,11%
1977	39.275	1.821.696	2,16%
1978	39.893	1.822.775	2,19%
1979	37.687	1.811.587	2,08%
1980	35.567	1.800.339	1,98%
1981	34.708	1.801.493	1,93%
1982	33.687	1.792.205	1,88%
1983	32.182	1.787.576	1,80%
1984	31.808	1.776.243	1,79%
1985	32.686	1.772.918	1,84%
1986	30.881	1.757.338	1,76%
1987	28.974	1.741.043	1,66%
1988	26.925	1.740.141	1,55%
1989	25.535	1.734.415	1,47%
1990	23.662	1.753.357	1,35%
1991	22.651	1.759.967	1,29%
1992	22.359	1.769.765	1,26%
1993	22.450	1.784.152	1,26%
1994	21.588	1.788.394	1,21%
1995	20.971	1.797.464	1,17%
1996	20.573	1.805.606	1,14%
1997	21.040	1.809.565	1,16%
1998	21.058	1.809.581	1,16%
1999	20.677	1.809.830	1,14%
2000	20.963	1.810.298	1,16%
2001	23.405	1.810.144	1,29%
2002	23.985	1.822.671	1,32%
2003	24.780	1.832.597	1,35%
2004	27.368	1.849.861	1,48%
2005	28.920	1.857.161	1,56%
2006	30.412	1.872.738	1,62%
2007	32.989	1.889.238	1,75%

3. Aantal gehandicapten met toeslag per leeftijdsgroep: 1986 - 2007

Gehandicapte kinderen naar leeftijd	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
0 - 5	3.634	3.785	3.930	4.004	4.117	3.989	4.309	4.278	4.048	3.927	3.834
6 - 11	6.091	6.011	6.020	6.377	6.444	6.680	6.737	6.863	6.563	6.417	6.251
12 - 17	9.394	8.546	8.114	7.751	7.584	7.557	7.310	7.437	7.313	7.145	4.653
18 - 24	11.762	10.632	8.861	7.403	5.517	4.425	4.003	3.872	3.664	3.482	5.835
TOTAAL	30.881	28.974	26.925	25.535	23.662	22.651	22.359	22.450	21.588	20.971	20.573

Gehandicapte kinderen: % per leeftijdsgroep	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
0 - 5	11,77	13,06	14,60	15,68	17,40	17,61	19,27	19,06	18,75	18,73	18,64
6 - 11	19,72	20,75	22,36	24,97	27,23	29,49	30,13	30,57	30,40	30,60	30,38
12 - 17	30,42	29,50	30,14	30,35	32,05	33,36	32,69	33,13	33,88	34,07	22,62
18 - 24	38,09	36,69	32,91	28,99	23,32	19,54	17,90	17,25	16,97	16,60	28,36
TOTAAL	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Totaal aantal kinderen	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
0 - 5	497.852	492.862	495.168	501.385	515.624	529.045	540.831	543.279	541.554	538.048	534.366
6 - 11	495.832	496.512	498.916	498.097	500.765	497.155	495.345	493.166	493.770	499.636	507.841
12 - 17	526.538	510.125	499.929	488.027	484.326	481.960	483.285	488.599	490.449	490.694	326.017
18 - 24	237.116	241.544	246.128	246.906	252.642	251.807	250.304	259.108	262.621	269.086	437.382
25 +	20.731	21.322	21.899	22.617	23.198	23.301	22.830	22.622	22.151	21.873	21.512
TOTAAL	1.778.069	1.762.365	1.762.040	1.757.032	1.776.555	1.783.268	1.792.595	1.806.774	1.810.545	1.819.337	1.827.118

Totaal aantal kinderen: % per leeftijdsgroep	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
0 - 5	28,00	27,97	28,10	28,54	29,02	29,67	30,17	30,07	29,91	29,57	29,25
6 - 11	27,89	28,17	28,31	28,35	28,19	27,88	27,63	27,30	27,27	27,46	27,79
12 - 17	29,61	28,95	28,37	27,78	27,26	27,03	26,96	27,04	27,09	26,97	17,84
18 - 24	13,34	13,71	13,97	14,05	14,22	14,12	13,96	14,34	14,51	14,79	23,94
25 +	1,17	1,21	1,24	1,29	1,31	1,31	1,27	1,25	1,22	1,20	1,18
TOTAAL	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

3. Aantal gehandicapten met toeslag per leeftijdsgroep: 1986 - 2007

Gehandicapte kinderen naar leeftijd	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
0 - 5	3.735	3.683	3.414	3.471	4.038	4.045	4.070	4.905	4.986	5.013	5.207
6 - 11	6.622	6.783	6.655	6.698	7.720	7.977	8.162	9.225	10.228	11.317	12.828
12 - 17	7.217	7.127	7.083	7.192	7.948	8.203	8.750	9.292	9.597	9.835	10.581
18 - 24	3.466	3.465	3.525	3.602	3.699	3.760	3.798	3.946	4.109	4.247	4.373
TOTAAL	21.040	21.058	20.677	20.963	23.405	23.985	24.780	27.368	28.920	30.412	32.989

Gehandicapte kinderen: % per leeftijdsgroep	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
0 - 5	17,75	17,49	16,51	16,56	17,25	16,86	16,42	17,92	17,24	16,48	15,78
6 - 11	31,47	32,21	32,19	31,95	32,98	33,26	32,94	33,71	35,37	37,21	38,89
12 - 17	34,30	33,84	34,26	34,31	33,96	34,20	35,31	33,95	33,18	32,34	32,07
18 - 24	16,47	16,45	17,05	17,18	15,80	15,68	15,33	14,42	14,21	13,96	13,26
TOTAAL	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Totaal aantal kinderen	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
0 - 5	530.661	524.818	521.799	523.145	523.709	523.419	522.364	526.765	530.976	536.785	544.018
6 - 11	520.263	528.754	533.791	534.648	532.904	531.110	527.097	524.620	521.377	523.670	525.858
12 - 17	487.462	485.927	485.748	488.852	494.394	504.867	517.919	528.976	533.953	535.223	535.179
18 - 24	271.095	270.082	268.492	263.653	259.137	263.275	265.217	269.500	270.855	277.060	284.183
25 +	21.211	20.713	20.517	19.835	19.512	19.185	18.809	18.467	18.124	17.695	17.262
TOTAAL	1.830.692	1.830.294	1.830.347	1.830.133	1.829.656	1.841.856	1.851.406	1.868.328	1.875.285	1.890.433	1.906.500

Totaal aantal kinderen: % per leeftijdsgroep	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
0 - 5	28,99	28,67	28,51	28,59	28,62	28,42	28,21	28,19	28,31	28,39	28,53
6 - 11	28,42	28,89	29,16	29,21	29,13	28,84	28,47	28,08	27,80	27,70	27,58
12 - 17	26,63	26,55	26,54	26,71	27,02	27,41	27,97	28,31	28,47	28,31	28,07
18 - 24	14,81	14,76	14,67	14,41	14,16	14,29	14,33	14,42	14,44	14,66	14,91
25 +	1,16	1,13	1,12	1,08	1,07	1,04	1,02	0,99	0,97	0,94	0,91
TOTAAL	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

4. Aantal gehandicapten met toeslag per schaal en leeftijdsgroep: 1986 - 2007

Totaal: 0 - 24 jaar (*)	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Gewone bijslag Art.40</i>																						
Arbeidsprestaties en tijdelijke werklozen	16.814	15.850	15.181	15.010	14.446	14.129	13.974	13.823	13.158	12.456	12.006	12.107	12.177	11.982	12.305	13.759	13.883	14.197	15.874	16.854	17.835	19.690
Wezen	314	301	252	218	173	153	127	120	120	117	126	131	113	110	118	125	143	146	161	167	179	185
Volledig werklozen < 6 maanden	752	612	475	428	314	334	385	386	360	372	322	379	287	276	246	311	312	347	382	340	348	369
Volledig werklozen > 6 maanden	1.335	1.290	1.176	1.090	1.109	1.064	1.091	1.149	1.216	1.147	1.105	1.117	1.065	1.040	998	1.125	1.130	1.217	1.353	1.291	1.437	1.543
Gepensioneerden	192	178	136	121	100	77	80	78	72	79	77	80	88	97	89	105	98	120	120	121	134	146
Invaliden	1.165	1.069	851	762	647	576	569	545	531	771	775	868	901	966	991	1.034	1.167	1.188	1.253	1.283	1.367	1.455
<i>Verhoogde bijslag Art.42bis</i>																						
Volledig werklozen > 6 maanden	4.305	4.298	4.140	3.820	3.470	3.335	3.353	3.549	3.367	3.386	3.519	3.736	3.732	3.503	3.448	3.924	4.141	4.326	4.770	5.145	5.183	5.237
Gepensioneerden	576	541	468	383	278	206	172	173	166	161	164	171	181	160	169	193	184	187	205	227	236	247
<i>Verhoogde bijslag Art.50ter</i>																						
Invaliden	3.102	2.758	2.504	2.286	2.024	1.885	1.818	1.848	1.820	1.765	1.780	1.796	1.847	1.887	1.938	2.125	2.192	2.318	2.481	2.694	2.871	3.218
<i>Verhoogde bijslag Art.50bis</i>																						
Wezen	2.326	2.077	1.742	1.417	1.101	892	790	779	778	717	699	655	667	656	661	704	735	734	769	798	822	899
TOTAAL	30.881	28.974	26.925	25.535	23.662	22.651	22.359	22.450	21.588	20.971	20.573	21.040	21.058	20.677	20.963	23.405	23.985	24.780	27.368	28.920	30.412	32.989

(*) Cijfers december. Vanaf december 1991 zijn er geen gehandicapten meer met een bijkomende bijslag in de leeftijdsgroep 21-24 jaar.

4. Aantal gehandicapten met toeslag per schaal en leeftijdsgroep: 1986 - 2007

Leeftijd : 0 t.e.m. 5 jaar	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Gewone bijslag Art.40</i>																						
Arbeidsprestaties en tijdelijke werklozen	2.714	2.834	2.921	3.066	3.128	2.984	3.222	3.091	2.889	2.725	2.624	2.517	2.494	2.347	2.422	2.779	2.758	2.754	3.319	3.371	3.410	3.560
Wezen	4	6	3	4	4	6	4	5	6	4	7	7	3		3	4	5	5	7	4	2	3
Volledig werklozen < 6 maanden	111	103	86	81	90	69	86	88	76	92	77	95	80	58	52	77	79	83	84	82	70	78
Volledig werklozen > 6 maanden	187	176	192	184	208	233	229	256	285	260	223	230	205	174	177	217	211	208	238	218	241	254
Gepensioneerden	1	1	1	1	1	0	4	4	4	6	4	3	2	4	3	5	5	8	9	9	8	4
Invaliden	63	75	62	64	72	73	69	57	63	120	123	141	146	139	139	152	171	173	208	210	204	219
<i>Verhoogde bijslag Art.42bis</i>																						
Volledig werklozen > 6 maanden	402	441	481	436	435	444	508	566	522	530	584	553	556	507	466	568	590	594	737	798	793	752
Gepensioneerden	4	5	8	12	10	7	10	7	5	7	5	4	5	6	8	9	6	6	7	6	8	8
<i>Verhoogde bijslag Art.50ter</i>																						
Invaliden	129	124	152	132	144	149	154	173	173	155	170	167	174	162	185	206	194	217	270	258	251	302
<i>Verhoogde bijslag Art.50bis</i>																						
Wezen	19	20	24	24	25	24	23	31	25	28	17	18	18	17	16	21	26	22	26	30	26	27
TOTAAL	3.634	3.785	3.930	4.004	4.117	3.989	4.309	4.278	4.048	3.927	3.834	3.735	3.683	3.414	3.471	4.038	4.045	4.070	4.905	4.986	5.013	5.207

4. Aantal gehandicapten met toeslag per schaal en leeftijdsgroep: 1986 - 2007

Leeftijd : 6 t.e.m. 11 jaar	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Gewone bijslag Art.40</i>																						
Arbeidsprestaties en tijdelijke werklozen	4.126	4.005	4.022	4.294	4.360	4.440	4.456	4.427	4.174	4.000	3.778	3.966	4.126	4.024	4.091	4.759	4.833	4.917	5.624	6.294	7.023	8.033
Wezen	28	33	30	35	26	25	28	20	25	28	28	22	22	31	27	33	38	44	42	40	34	47
Volledig werklozen < 6 maanden	170	153	114	126	88	102	119	126	107	131	101	128	91	91	93	104	111	112	137	135	148	150
Volledig werklozen > 6 maanden	265	270	244	284	316	328	356	375	380	353	345	354	333	342	309	377	396	429	442	431	519	613
Gepensioneerden	4	6	4	7	8	9	10	13	10	14	14	15	18	18	16	22	16	18	19	21	25	33
Invaliden	141	132	124	137	140	152	155	151	140	220	240	275	294	306	306	331	372	374	405	415	489	532
<i>Verhoogde bijslag Art.42bis</i>																						
Volledig werklozen > 6 maanden	830	896	940	923	932	1.001	1.004	1.092	1.053	1.023	1.070	1.225	1.238	1.153	1.134	1.304	1.397	1.418	1.655	1.873	1.939	2.046
Gepensioneerden	23	21	25	30	28	31	20	27	30	35	34	28	32	25	25	40	42	39	36	41	38	39
<i>Verhoogde bijslag Art.50ter</i>																						
Invaliden	369	364	390	418	424	450	454	496	502	473	509	488	508	546	563	611	630	672	708	826	936	1.136
<i>Verhoogde bijslag Art.50bis</i>																						
Wezen	135	131	127	123	122	142	135	136	142	140	132	121	121	119	134	139	142	139	157	152	166	199
TOTAAL	6.091	6.011	6.020	6.377	6.444	6.680	6.737	6.863	6.563	6.417	6.251	6.622	6.783	6.655	6.698	7.720	7.977	8.162	9.225	10.228	11.317	12.828

4. Aantal gehandicapten met toeslag per schaal en leeftijdsgroep: 1986 - 2007

Leeftijd : 12 t.e.m. 17 jaar	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Gewone bijslag Art.40</i>																						
Arbeidsprestaties en tijdelijke werklozen	5.346	4.811	4.675	4.538	4.471	4.497	4.307	4.372	4.247	3.997	3.865	3.941	3.867	3.870	3.969	4.369	4.432	4.657	5.024	5.206	5.311	5.890
Wezen	113	84	79	66	67	66	50	49	49	45	51	57	58	52	56	55	63	55	70	79	98	91
Volledig werklozen < 6 maanden	241	155	144	108	80	100	115	119	135	101	94	113	79	95	68	82	85	110	115	93	102	106
Volledig werklozen > 6 maanden	327	331	293	276	314	305	318	319	348	336	346	343	335	340	345	364	349	400	441	437	457	461
Gepensioneerden	33	33	29	31	34	32	27	28	30	29	30	33	32	36	32	39	41	57	52	47	55	57
Invaliden	304	298	254	227	212	193	203	189	202	287	265	294	293	327	347	353	422	436	449	458	461	501
<i>Verhoogde bijslag Art.42bis</i>																						
Volledig werklozen > 6 maanden	1.349	1.362	1.308	1.234	1.192	1.187	1.191	1.251	1.205	1.248	1.256	1.328	1.335	1.247	1.240	1.414	1.494	1.647	1.682	1.738	1.696	1.723
Gepensioneerden	126	104	100	87	76	58	55	62	64	67	61	70	75	75	76	85	65	76	89	105	109	120
<i>Verhoogde bijslag Art.50ter</i>																						
Invaliden	1.018	903	826	804	762	755	731	740	713	747	707	750	765	766	777	868	926	971	1.022	1.075	1.160	1.231
<i>Verhoogde bijslag Art.50bis</i>																						
Wezen	537	465	406	380	376	364	313	308	320	288	294	288	288	275	282	319	326	341	348	359	386	401
TOTAAL	9.394	8.546	8.114	7.751	7.584	7.557	7.310	7.437	7.313	7.145	6.969	7.217	7.127	7.083	7.192	7.948	8.203	8.750	9.292	9.597	9.835	10.581

4. Aantal gehandicapten met toeslag per schaal en leeftijdsgroep: 1986 - 2007

Leeftijd : 18 t.e.m. 24 jaar (*)	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Gewone bijslag Art.40</i>																						
Arbeidsprestaties en tijdelijke werklozen	4.628	4.200	3.563	3.112	2.487	2.208	1.989	1.933	1.848	1.734	1.739	1.683	1.690	1.741	1.823	1.852	1.860	1.869	1.907	1.983	2.091	2.207
Wezen	169	178	140	113	76	56	45	46	40	40	40	45	30	27	32	33	37	42	42	44	45	44
Volledig werklozen < 6 maanden	230	201	131	113	56	63	65	53	42	48	50	43	37	32	33	48	37	42	46	30	28	35
Volledig werklozen > 6 maanden	606	513	447	346	271	198	188	199	203	198	191	190	192	184	167	167	174	180	232	205	220	215
Gepensioneerden	154	138	102	82	57	36	39	33	28	30	29	29	36	39	38	39	36	37	40	44	46	52
Invaliden	657	564	411	334	223	158	142	148	126	144	147	158	168	194	199	198	202	205	191	200	213	203
<i>Verhoogde bijslag Art.42bis</i>																						
Volledig werklozen > 6 maanden	1.724	1.599	1.411	1.227	911	703	650	640	587	585	609	630	603	596	608	638	660	667	696	736	755	716
Gepensioneerden	423	411	335	254	164	110	87	77	67	52	64	69	69	54	60	59	71	66	73	75	81	80
<i>Verhoogde bijslag Art.50ter</i>																						
Invaliden	1.586	1.367	1.136	932	694	531	479	439	432	390	394	391	400	413	413	440	442	458	481	535	524	549
<i>Verhoogde bijslag Art.50bis</i>																						
Wezen	1.635	1.461	1.189	890	578	362	319	304	291	261	256	228	240	245	229	225	241	232	238	257	244	272
TOTAAL	11.762	10.632	8.861	7.403	5.517	4.425	4.003	3.872	3.664	3.482	3.519	3.466	3.465	3.525	3.602	3.699	3.760	3.798	3.946	4.109	4.247	4.373

(*) Vanaf december 1991 zijn er geen gehandicapten meer met een bijkomende bijslag in de leeftijdsgroep 21-24 jaar.

5. Aantal gehandicapte kinderen met toeslag per fonds - 2007

kinderbijslagfonds nr.	aantal gehandicapten	% tov totaal aantal gehandicapten	% in totaal aantal kinderen per fonds	totaal aantal kinderen jonger dan 25 jaar	% tov totaal aantal kinderen
1	338	1,02%	2,09%	16.193	0,85%
2	2.600	7,88%	1,79%	145.493	7,63%
3	1.517	4,60%	1,75%	86.665	4,55%
9	435	1,32%	1,74%	25.025	1,31%
13	2.950	8,94%	1,43%	205.864	10,80%
19	4.098	12,42%	1,70%	240.648	12,62%
24	284	0,86%	1,64%	17.362	0,91%
32	2.298	6,97%	1,63%	141.334	7,41%
34	469	1,42%	1,87%	25.056	1,31%
35	1.447	4,39%	1,77%	81.747	4,29%
39	4.264	12,93%	1,54%	276.521	14,50%
41	1.697	5,14%	1,57%	108.368	5,68%
43	2.887	8,75%	1,48%	195.239	10,24%
47	154	0,47%	1,42%	10.873	0,57%
53	611	1,85%	1,61%	37.837	1,98%
62	95	0,29%	2,63%	3.608	0,19%
77	271	0,82%	2,20%	12.302	0,65%
78	267	0,81%	2,25%	11.842	0,62%
80	169	0,51%	1,84%	9.185	0,48%
83	14	0,04%	2,15%	651	0,03%
NMBS	335	1,02%	1,46%	22.953	1,20%
RKW	5.789	17,55%	2,50%	231.734	12,15%
Totaal	32.989	100,00%	1,73%	1.906.500	100,00%

Kinderbijslagfonds nr.	Naam van de kinderbijslagfondsen
1	CICAF 1 - Caisse Interprofessionnelle de Compensation pour Allocations Familiales
2	Groep S - Kinderbijslagfondsen voor Werknemers
3	ENCARE Kinderbijslag
9	Caisse de compensation pour allocations familiales de la région liégeoise
13	ATTENTIA Kinderbijslag
19	ACERTA Kinderbijslagfondsen
24	Kinderbijslagfondsen van West-Henegouwen
32	Kinderbijslagfondsen SECUREX
34	ARENBERG Kinderbijslagfondsen
35	ADMB Kinderbijslagfondsen
39	PARTENA, Kinderbijslagfondsen
41	Kinderbijslagfondsen UCM
43	Xerius Kinderbijslagfondsen
47	Kinderbijslagfondsen CEPA
53	HDP Verrekenkas voor Kinderbijslag
62	Familienzulagenkasse Ostbelgien - Caisse d'allocations familiales de l'Est de la Belgique
77	De Regionale - Kinderbijslagfondsen
78	Kinderbijslagfondsen Horizon HET GEZIN
80	Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de Arbeiders gebezigd door de Ladings- en Lossingsondernemingen en door de Stuwadoors in de Havens, Losplaatsen, Stapelplaatsen en Stations
83	Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de Arbeiders der Ondernemingen voor Binnenscheepvaart
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
RKW	Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers